

Примітки до фінансової звітності
Кредитної спілки «ЗаРаЗ» за 12 місяців 2019 року

1. Вступ. Загальна інформація. Умови здійснення діяльності
2. Основа для підготовки, затвердження та подання фінансової звітності
3. Застосування нових, переглянутих та змінених МСФЗ та інтерпретацій
4. Виклад суттєвих облікових політик та суджень
5. Основи оцінки, застосовані під час складання фінансової звітності
6. Інформація, що підтверджує статті, подані у Звіті про фінансовий стан
7. Інформація, що підтверджує статті, подані у Звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
8. Інформація, що підтверджує статті, подані у Звіті про рух грошових коштів (за прямим методом)
9. Інформація, що підтверджує статті, подані у Звіті про власний капітал
10. Управління ризиками
11. Процентні ставки
12. Операції з пов'язаними особами
13. Умовні зобов'язання та умовні активи
14. Оренда
15. Зміни облікової політики
16. Операційні сегменти
17. Події після дати балансу
18. Затвердження фінансових звітів

1. Вступ. Загальна інформація. Умови здійснення діяльності.

Інформація про кредитну спілку

Основні відомості про кредитну спілку

Основні відомості про Кредитну спілку			
Ідентифікаційний код ЄДРПОУ	37716197		
Повна назва Кредитної спілки	Кредитна спілка «ЗаРаЗ»		
Вид економічної діяльності за КВЕД	64.92; 64.99	Інші види кредитування Надання інших фінансових послуг	
Територія за КОАТУУ	8036100000		
Місцезнаходження	03039, м. Київ, Голосіївський р-н, вул. В. Забіли, буд.5оф.122		
Дата внесення останніх змін до установчих документів	28.05.2019р.		
Дата державної реєстрації	25.05.2011р.		
Код фінансової установи	925		
Дата реєстрації в реєстрі фінансових установ	01.12.2011р.		
Реєстраційний номер у Реєстрі фінансових установ	14102665		
Реквізити свідоцтва фінансової установи	КС № 943		
Кількість відокремлених підрозділів	відсутні		
Ліцензії на здійснення діяльності	Розпорядження	Дата видачі	Термін дії
На провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної діяльності на ринку цінних паперів), а саме про надання коштів у позику, в тому числі і на умовах фінансового кредиту	№ 982	06.04.2017р.	Безстрокова
На провадження господарської діяльності з надання фінансових послуг (крім професійної	№ 1090	13.04.2017	Безстрокова

діяльності на ринку цінних паперів), а саме про залучення фінансових активів із зобов'язанням щодо наступного їх повернення			
Кількість працівників станом на 31.12.2019р.	7		
Голова правління	Абрамський Микола Володимирович		
Головний бухгалтер	Свиридовська Віра Іванівна		
Банківські реквізити :			
№ р/р	МФО	Назва банку	Місто
UA093007110000026507052600268	300711	АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	Київ

Назва вищого органу управління

Загальні збори членів Кредитної спілки.

Найменування материнської компанії

Кредитна спілка є самостійним суб'єктом.

Види діяльності Кредитної спілки

Відповідно до свого Статуту Кредитна Спілка здійснює наступні види діяльності:

- приймає вступні та обов'язкові пайові та інші внески від членів спілки;
- надає кредити своїм членам на умовах їх платності, строковості та забезпеченості в готівковій та безготівковій формі. Отримувати кредити від імені членів кредитної спілки можуть також фермерські господарства та приватні підприємства, які знаходяться у їх власності. Розмір кредиту, наданого одному члену кредитної спілки, не може перевищувати 20 відсотків від капіталу кредитної спілки;
- залучає на договірних умовах внески (вклади) своїх членів на депозитні рахунки як у готівковій, так і в безготівковій формі. Зобов'язання кредитної спілки перед одним своїм членом не можуть бути більше 10 відсотків від загальних зобов'язань кредитної спілки;
- виступає поручителем виконання членом спілки зобов'язань перед третіми особами;
- у разі участі в об'єднаній кредитній спілці сплачує вступні, пайові та інші внески до об'єднаної кредитної спілки;
- розміщує тимчасово вільні кошти на депозитних рахунках в установах банків, які мають ліцензію на право роботи з вкладами громадян, об'єднаній кредитній спілці, а також придбаває державні цінні папери, перелік яких устанавлюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг (далі - Нацкомфінпослуг), та паї кооперативних банків;
- залучає на договірних умовах кредити банків, кредити об'єднаної кредитної спілки, кошти інших установ та організацій виключно для надання кредитів своїм членам, якщо інше не встановлено рішенням Нацкомфінпослуг. Загальна сума залучених коштів, у тому числі кредитів, не може перевищувати 50 відсотків вартості загальних зобов'язань та капіталу кредитної спілки на момент залучення;
- надає кредити іншим кредитним спілкам, якщо інше не встановлено рішенням Нацкомфінпослуг;
- виступає членом платіжних систем, зокрема здійснює переказ коштів;
- оплачує за дорученням своїх членів вартість товарів, робіт і послуг у межах наданих їм кредитів;
- провадить благодійну діяльність за рахунок коштів спеціально створених для цього фондів.

Органи управління та контролю

Органами управління кредитної спілки є загальні збори, спостережна рада, ревізійна комісія, кредитний комітет, правління. Виконавчим органом є правління кредитної спілки, яке здійснює управління поточною діяльністю кредитної спілки. Правління вирішує всі питання діяльності кредитної спілки, крім тих, що належать до компетенції загальних зборів, спостережної ради та кредитного комітету. Правління кредитної спілки очолює Голова правління. Нагляд за діяльністю правління здійснює спостережна рада кредитної спілки, члени якої обираються загальними зборами членів кредитної спілки у відповідності до чинного законодавства.

Витрати на заробітну плату, на нарахування єдиного соціального внеску, оплачувані річні відпустки, премії нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надавались працівниками кредитної спілки. У кредитній спілці формується резерв на відпустки відповідно до законодавства. У кредитної спілки відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів відповідно до законодавства.

Відповідальність керівництва щодо підготовки фінансової звітності

Керівництво несе відповідальність за підготовку фінансової звітності, за вибір відповідних принципів бухгалтерського обліку та послідовне застосування цих принципів, за прийняття обґрунтованих та зважених суджень та оцінок, за виконання вимог МСФЗ, а також розкриття і пояснення будь-яких істотних відступів від них у звітності, за підготовку звітності кредитної спілки як організації, яка здатна продовжувати діяльність на безперервній основі, якщо не існують у найближчому майбутньому передумови, які б свідчили про протилежне.

Керівництво також несе відповідальність за створення, впровадження та підтримання у кредитній спілці ефективною та надійною системи внутрішнього контролю, ведення достовірної облікової документації у відповідності до законодавства та стандартів України, яка б розкривала з обґрунтованою впевненістю у будь-який час фінансовий стан кредитної спілки та свідчила про те, що фінансова звітність відповідає вимогам МСФЗ. Керівництво застосовує необхідні заходи щодо збереження активів кредитної спілки, виявлення і запобігання випадкам шахрайства та інших порушень.

Інформація щодо діяльності кредитної спілки через відокремлені підрозділи

Кредитна спілка не здійснює діяльність через відокремлені підрозділи, розташовані на території області. Дані щодо кредитної діяльності та діяльності по залученню внесків (вкладів) на депозитні рахунки через відокремлені підрозділи наведено в додатку 8 до Звітних даних «Звітні дані про діяльність відокремлених підрозділів кредитної спілки», що входять до складу річної звітності кредитної спілки, яку кредитна спілка подає до Нацкомфінпослуг.

Для стабільної та безперервної діяльності Кредитною спілкою розроблені внутрішні положення, інструкції, правила, накази, розпорядження і т.п. оперативні документи внутрішнього контролю, первинного фінансового моніторингу та аудиту.

2. Основа для підготовки, затвердження та подання фінансової звітності

Загальна інформація

Кредитна спілка перейшла на Міжнародні стандарти фінансової звітності (МСФЗ) 01 січня 2015 року відповідно до положень МСФЗ (IFRS) 1 «Перше використання міжнародних стандартів фінансової звітності». З цієї дати фінансова звітність кредитної спілки складається відповідно до вимог МСФЗ. Датою переходу на Міжнародні стандарти фінансової звітності визначено 1 січня 2015 року відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України №419 від 28.02.2000р. зі змінами та доповненнями та із врахуванням рекомендацій, визначених спільним листом Національного банку України від 07.12.2011р. № 12-208/1757-14830, Міністерства фінансів України від 07.12.2011р. № 31-08410-06-5/30523 та Державної служби статистики України від 07.12.2011р. № 04/4-07/702. В більш ранніх звітних періодах кредитна спілка не заявляла про відповідність своєї фінансової звітності МСФЗ.

До 01.01.2015р. кредитна спілка вела бухгалтерський облік і подавала фінансову звітність згідно з Положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, затвердженими Міністерством фінансів України, Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» та по інших правилах і нормам, встановленим українським законодавством, що регулюють ведення бухгалтерського обліку в Україні.

У своїй обліковій політиці на 2019 рік кредитна спілка керується принципами бухгалтерського обліку, які базуються на чинному законодавстві України, нормативно-правових актах Національної комісії, що здійснює регулювання ринків фінансових послуг, Міжнародних стандартах фінансової звітності та тлумаченнях.

Концептуальна основа: дана фінансова звітність була підготовлена відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), включаючи Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку (МСБО), випущених Радою з Міжнародних стандартів фінансової звітності (РМФСЗ), та Тлумачень і пояснень, опублікованих Міжнародним Комітетом з тлумачення фінансової звітності (МКТФЗ, ПКТ), що офіційно оприлюднені на веб-сайті Міністерства фінансів України. Фінансова звітність чітко і без будь-яких застережень відповідає вимогам чинних МСФЗ. При формуванні фінансової звітності Кредитна спілка керувалася також вимогами національних законодавчих та нормативних актів щодо організації та ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності в Україні, які не суперечать вимогам МСФЗ.

Фінансова звітність кредитної спілки є фінансовою звітністю загального призначення.

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від керівництва кредитної спілки надання оцінок та припущень, що впливають на наведені в звітності суми активів та зобов'язань кредитної спілки, розкриття умовних активів та зобов'язань станом на звітну дату і наведені у звітності суми доходів і витрат за звітний період. Фактичні результати можуть несуттєво відрізнятися від таких оцінок.

При застосуванні облікової політики керівництво кредитної спілки застосовувало власний розсуд та власні судження, що наведені нижче.

Основоположними допущеннями при підготовці фінансових звітів кредитної спілки відповідно до МСБО 1 є принцип нарахування та безперервність діяльності.

Звітна дата та звітний період

Звітна дата – за станом на кінець дня 31 грудня 2019 року.

Звітний період - 2019 рік.

Функціональна валюта звітності та одиниці її виміру

Функціональна валюта звітності – гривня.

Одиниці виміру – тисячі гривень.

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ вимагає від керівництва кредитної спілки надання оцінок та припущень, що впливають на наведені в звітності суми активів та зобов'язань кредитної спілки, розкриття умовних активів та зобов'язань станом на звітну дату і наведені у звітності суми доходів і витрат за звітний період. Фактичні результати можуть несуттєво відрізнятися від таких оцінок. При застосуванні облікової політики керівництво кредитної спілки застосовувало власний розсуд.

Операційне середовище, безперервність діяльності та подальше функціонування

Діяльність кредитної спілки в 2019 році здійснювалась в агресивному операційному середовищі, обумовленому негативною ситуацією в Україні. Гривня девальвувала щодо основних світових валют протягом 2019 року. Стрімке зростання цін та тарифів призвело до різкого зниження рівня платоспроможності позичальників та потенційних позичальників. Але не зважаючи на дану ситуацію в країні, на діяльність кредитної спілки не вплинуло, а навпаки - прострочення зменшилось, обсяги кредитування та залучення коштів збільшилось. Зміни в податковому кодексі призвели до колізії норм права та невизначеності юридичного статусу кредитної спілки як господарської одиниці, оскільки, відповідно до ЗУ «Про кредитні спілки» та Статуту кредитної спілки, кредитна спілка вважається неприбутковою організацією з визначеним порядком ліквідації та розформування власного капіталу, і, разом з тим, Податковим кодексом кредитні спілки виключено з числа неприбуткових організацій без паралельного внесення відповідних змін до інших нормативних актів. Але, враховуючи достатній рівень капіталу кредитної спілки та її фінансовий стан, керівництво кредитної спілки вважає обґрунтованим складання цієї фінансової звітності на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

У відповідності до МСБО 29 «Фінансова звітність в умовах гіперінфляції» економіка України вважалась гіперінфляційною протягом 2000 року і попередніх років. Починаючи з 1 січня 2001 року українська економіка не вважалась гіперінфляційною. У 2016 році кумулятивний приріст інфляції подолав мінімально допустимий поріг -90% (множина індексів інфляції за період, що складає три останні роки, включаючи звітний складає 101,2%).

Показники фінансової звітності за 2017-2019 роки не перераховуються, керівництво кредитної спілки ґрунтуючись на власному судженні прийняло рішення не застосовувати процедуру коригування показників, так як вважає що вплив перерахунку на фінансову звітність буде несуттєвим, на що вказують специфічні фактори в економічному середовищі країни.

Кредитна спілка має високу ступінь залежності від законодавчих та економічних обмежень.

Враховуючи складну економічну ситуацію, аналіз конкурентного середовища, вплив зовнішніх та внутрішніх факторів, прогнози щодо розвитку ринку фінансових послуг України на 2019 рік, кредитною спілкою обрана стратегія якісного розвитку, порівняно з стратегією якісного і інтенсивного розвитку у минулих роках.

У 2020 році кредитна спілка спрямовуватиме свої зусилля на збереження своєї клієнтської бази, підтримку довготривалих партнерських відносин з контрагентами та забезпечення економічного та раціонального використання коштів.

Кредитна спілка не має намірів ліквідуватися або припинити діяльність, невизначеності щодо подій чи умов, які можуть спричинити значний сумнів щодо здатності кредитної спілки продовжувати діяльність на безперервній основі немає. Ця фінансова звітність відображає поточну оцінку (судження) керівництва стосовно можливого впливу економічних умов на операції та фінансове положення кредитної спілки та не містить будь-яких коригувань відображених сум, які були б необхідні, якби кредитна спілка було неспроможним продовжувати свою діяльність та реалізовувало свої активи не в ході звичайної діяльності. Майбутні умови можуть відрізнятися від оцінок керівництва. Дана фінансова

звітність не включає ніяких коригувань, які могли б мати місце як результат такої невизначеності. Про такі коригування буде повідомлено якщо вони стануть відомими і їх буде можливо оцінити.

Припущення про безперервність діяльності: виходячи з вищевикладеного, керівництво вважає обґрунтованим складання цієї фінансової звітності на основі припущення, що кредитна спілка є організацією, здатною продовжувати свою діяльність **на безперервній** основі.

3. Застосування нових, переглянутих та змінених Міжнародних стандартів фінансової звітності та інтерпретацій.

При підготовці фінансової звітності за 12 місяців 2019 року кредитна спілка застосувала всі нові та переглянуті стандарти та інтерпретації, які мають відношення до його операцій та є обов'язковими для застосування при складанні річної звітності. Застосування доповнень та змін до стандартів та інтерпретації **не призвело до будь-якого суттєвого впливу** на облікову політику, фінансовий стан чи результат діяльності кредитної спілки. Кредитна спілка має право застосовувати нові МСФЗ з періодів, що зазначаються в самому стандарті або пізніше. Також дозволяється застосування до цієї дати (тобто дострокове застосування).

Стандарти, що застосовуються Кредитною спілкою з 01.01.2019р.

Нові та переглянуті положення з бухгалтерського обліку Перше застосування МСФЗ 16 «Оренда» з 1 січня 2019 року МСФЗ 16 «Оренда» був випущений в січні 2016 року і застосовується до річних звітних періодів, які починаються 1 січня 2019 або після цієї дати. МСФЗ 16 замінює МСБО 17 «Оренда» і пов'язане з ним керівництво по застосуванню. МСФЗ 16 встановлює принципи для визнання, оцінки, подання та розкриття оренди, з метою забезпечення того, щоб орендарі та орендодавці надавали відповідну інформацію, яка достовірно представляє ці операції.

МСФЗ 16 застосовує модель, яка базується на наявності контролю з метою ідентифікації оренди, розрізняючи операції з оренди або договори з надання послуг виходячи з того, чи контролюється актив орендарем. МСФЗ 16 запроваджує єдину модель обліку для орендаря і вимагає від орендаря визнавати активи та зобов'язання за всіма видами оренди строком більше 12 місяців, крім випадків, коли базовий актив має низьку вартість. Орендар зобов'язаний визнати право використання активу, що представляє його право використовувати базовий орендований актив та орендоване зобов'язання, яке відображає його зобов'язання орендних платежів. Орендар оцінює право використання активів аналогічно іншим нефінансовим активам (таким як нерухомість, обладнання) та зобов'язання з оренди подібно до інших фінансових зобов'язань. Як наслідок, орендар нараховує амортизацію права використання активу та відсотки щодо зобов'язання з оренди, а також класифікує грошові потоки щодо зобов'язання з оренди на основну частину та проценти та представляє їх у звіті про рух грошових коштів. МСФЗ 16 замінює наступні стандарти та тлумачення: Інтерпретація КТМФЗ 4 «Визначення, чи містить угода оренду»; ПКТ-15 «Операційна оренда – заохочення»; ПКТ-27 «Оцінка сутності операцій, які мають юридичну форму угоди про оренду» На протипагу цьому, стандарт не містить істотних змін у бухгалтерському обліку в орендодавців.

Кредитна спілка застосувала практичний прийом описаний у параграфі 5а МСФЗ 16 (оренда менш ніж 12 місяців) та вирішила не визнавати актив з права користування та орендні зобов'язання.

Щодо інших стандартів та тлумачень, то, за оцінками керівництва, їх прийняття до застосування у майбутніх періодах не завдасть суттєвого впливу на фінансову звітність Кредитної спілки

Нові МСФЗ та поправки до них

- Поправки, пов'язані з вступом в силу МСФЗ 16 «Оренда» (МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу», МСБО 16 «Основні засоби», МСБО 1 «Подання фінансової звітності», МСФЗ 1 «Перше застосування МСФЗ», МСФЗ 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації», МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості», МСФЗ 15 «Виручка по контрактах з клієнтами», МСБО 2 «Запаси», МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів», МСБО 21 «Вплив змін валютних курсів», МСБО 23 «Витрати на позики», МСБО 37 «Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи», МСБО 38 «Нематеріальні активи», МСБО 40 «Інвестиційна нерухомість», МСБО 41 «Сільське господарство»)

Дата початку дії - фінансовий рік 01 січня 2019р.

- КТМФЗ (IFRIC) 23 «Невизначеність щодо правил обчислення податку на прибуток» - Роз'яснення IFRIC 23 вимагає, щоб використовуваний компанією підхід ґрунтувався на тому, що краще прогнозує результат вирішення невизначеності. Зокрема, компанія повинна враховувати те, як по її очікуванням податкові органи будуть проводити перевірку податкового обліку і трактувань. Роз'яснення IFRIC 23 вимагає, щоб компанія виходила з того, що податкові органи перевіряють всі суми, які вони має право перевірити, і ознайомляться з усією пов'язаною інформацією при проведенні своєї перевірки. Компанії повинні враховувати ймовірність того, що податкові органи будуть приймати або відхиляти невизначені податкові трактування, при цьому обліковий процес буде визначатися цією оцінкою податкових органів. Роз'яснення IFRIC 23 вимагає від компанії необхідної переоцінки (зміни) судження або оцінка, в разі зміни фактів і обставин, на яких ґрунтувалося це судження або оцінка, а також в результаті отримання нової інформації, яка впливає на судження або оцінку. Будь-які такі зміни повинні враховуватися в подальшому (перспективно) відповідно до МСБО 8 «Облікова політика, зміни в облікових оцінках та помилки». У таких випадках компанії повинні застосовувати стандарт МСБО 10 «Події після звітного періоду», щоб визначити, чи є зміна, що відбулася після звітного періоду, коригуючих або нерегульованим подією. Дата початку дії - фінансовий рік 01 січня 2019р.

- Поправка до МСБО 28 «Інвестиції в асоційовані підприємства і спільні підприємства» - 14А. Організація застосовує МСФЗ 9 також до інших фінансових інструментів в асоційованому або спільному підприємстві, до яких не застосовується метод участі в капіталі. До них відносяться довгострокові вкладення, які, по суті, складають частину чистих інвестицій організації в асоційовану компанію або спільне підприємство. Дата початку дії фінансовий рік - 01 січня 2019р.

- Поправка до МСФЗ 9 «Фінансові інструменти» - Поправка дозволяє застосовувати модель амортизованої вартості до фінансових інструментів, які мають опцію дострокового погашення, незалежно від того, що при достроковому погашенні може виникнути компенсація (як позитивна, так і негативна). Дата початку дії - фінансовий рік 01 січня 2019р.

- Поправка до МСФЗ 3 «Об'єднання бізнесу» - 42А. Якщо сторона угоди про спільне підприємство (як цей термін визначено в МСФЗ 11 "Спільна діяльність") отримує контроль над бізнесом, який є спільною операцією (як цей термін визначено в МСФЗ 11), і при цьому мала права на активи і несла відповідальність за зобов'язаннями, пов'язаними з цією спільною операцією, безпосередньо до дати придбання, то дана угода є об'єднанням бізнесів, які здійснюються поетапно. Отже, набувач повинен застосовувати вимоги щодо об'єднання бізнесів, здійснюваного поетапно включаючи переоцінку часток участі в спільних операціях, що були раніше, у спосіб, передбачений в пункті 42. При цьому набувач повинен переоцінити всю наявну раніше частку участі в спільних операціях. Дата початку дії - фінансовий рік 01 січня 2019р.

- Поправка до МСФЗ 11 «Спільна діяльність» - В33СА Сторона, яка є учасником спільних операцій, але не має спільного контролю, може отримати спільний контроль над спільними операціями, діяльність в рамках яких є бізнес, як цей термін визначено в МСФЗ 3. У таких випадках частки участі в даній спільній операції, що були раніше, не переоцінюються. Дата початку дії - фінансовий рік 01 січня 2019р.

- Поправка до МСБО 12 «Податки на прибуток» - 57А. Організація повинна визнати наслідки з податку на прибуток, пов'язані з дивідендами, як вони визначені в МСФЗ 9, коли вона визнає зобов'язання сплатити дивіденди. Наслідки з податку на прибуток щодо дивідендів пов'язані більш безпосередньо з минулими операціями чи подіями, які генерували розподіл прибутку, ніж з розподілами на користь власників. Тому організації слід визнавати наслідки з податку на прибуток щодо дивідендів у складі прибутків або збитків, іншого сукупного доходу або в капіталі відповідно до того, де організація спочатку визнала такі минулі операції або події. Дата початку дії - фінансовий рік 01 січня 2019р.

- МСБО 23 «Витрати на позики» - 14. Тією мірою, в якій організація запозичує кошти на спільні цілі і використовує їх для отримання кваліфікованого активу, організація повинна визначити суму витрат за запозиченнями, дозволена для капіталізації, шляхом множення ставки капіталізації на суму витрат на даний актив. Ставка капіталізації визначається як середньозважене значення витрат за запозиченнями стосовно всіх позик організації, що залишаються непогашеними протягом періоду. Однак організація повинна виключити з даного розрахунку суму витрат за запозиченнями стосовно позик, отриманих спеціально для придбання кваліфікованого активу, до завершення практично всіх робіт, необхідних для підготовки цього активу до використання за призначенням або продажу. Сума витрат за запозиченнями, яку організація капіталізує протягом періоду, не повинна перевищувати суму витрат за запозиченнями, понесених протягом цього періоду. Дата початку дії - фінансовий рік 01 січня 2019р.

4. Вклад суттєвих облікових політик та суджень

Облікова політика – це конкретні принципи, основи, домовленості, правила та практика, застосовані кредитною спілкою при складанні та поданні фінансової звітності. МСФЗ наводить облікові політики, які за висновком РМСБО дають змогу скласти таку фінансову звітність, яка міститиме доречну та

достовірну інформацію про операції, інші події та умови, до яких вони застосовуються. Такі політики не слід застосовувати, якщо вплив їх застосування є несуттєвим. Положення облікової політики, описані нижче, застосовувались послідовно в звітних періодах, наведених в цій фінансовій звітності.

Положення облікової політики, описані нижче, застосовувались кредитною спілкою послідовно в звітних періодах, наведених в цій фінансовій звітності для подібних операцій, інших подій або умов, якщо МСФЗ конкретно не вимагає або не дозволяє визначення категорії статей, для яких інші політики можуть бути доречними. Облікова політика звітного періоду відповідає обліковій політиці, що застосовувалася в попередньому звітному році. Фінансова звітність була підготовлена на основі облікових політик та облікових оцінок, чинних станом на 31 грудня 2019 року.

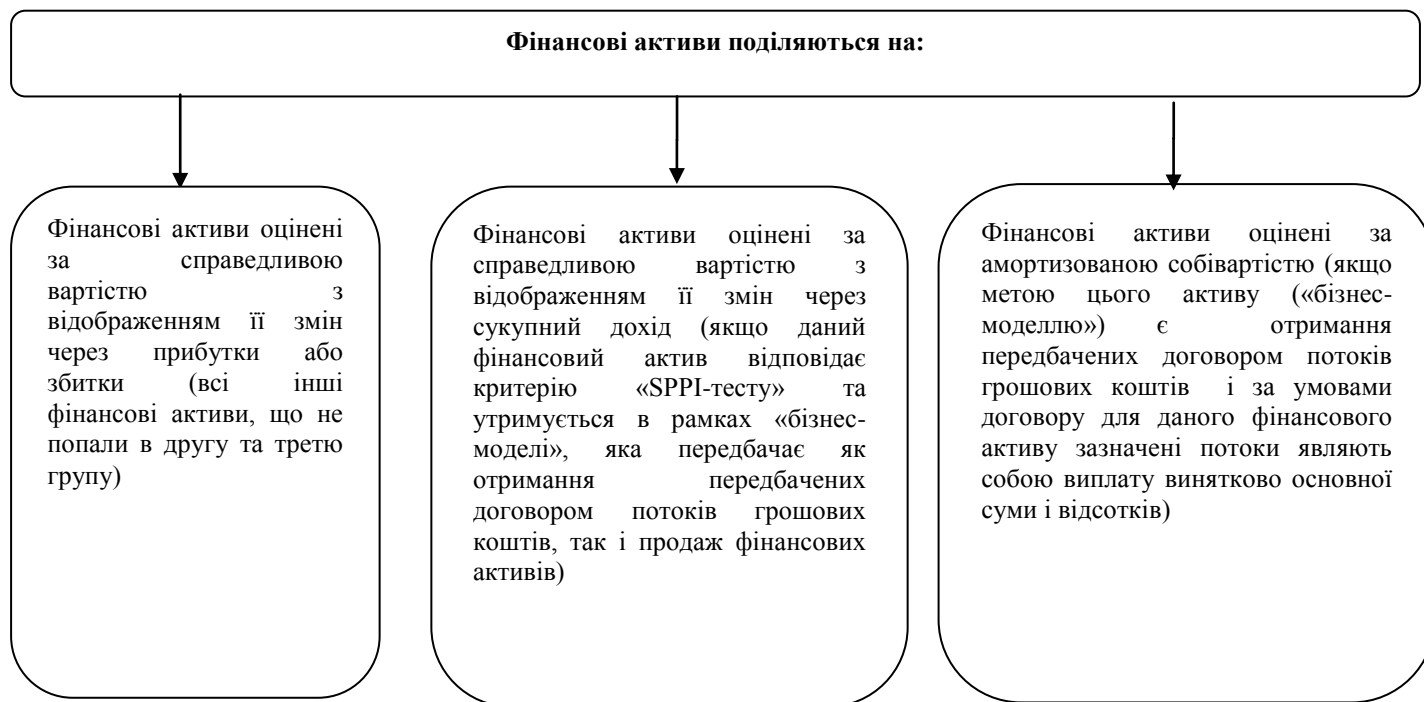
Облікова політика кредитної спілки розроблена та затверджена Головою Правління кредитної спілки, враховуючи вимоги МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» та інших чинних МСФЗ, відповідно до Наказу №27 від 20.12.2018 року «Про облікову політику кредитної спілки».

Фінансові активи

У липні 2014 року РМСБО впровадила остаточну версію МСФЗ 9 «Фінансові інструменти». МСФЗ 9 замінює МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» та є чинним для річних періодів, що починаються 1 січня 2018 р. або пізніше, при цьому дозволяється його дострокове застосування. У жовтні 2017 року РМСБО внесла зміни до МСФЗ 9 «Умова про дострокове погашення з негативною компенсацією». Зміни є чинними для річних періодів, що починаються 1 січня 2019 р. або пізніше, при цьому дозволяється дострокове застосування.

Кредитна спілка застосовує МСФЗ 9 від липня 2014 року з 1 січня 2018 року. Зміни до МСФЗ 9. Кредитна спілка не застосовує достроково. Кредитна спілка скористалася звільненням, яке дозволяє не перераховувати порівняльні дані за попередні періоди в частині змін до класифікації та оцінки (включаючи зменшення корисності) фінансових інструментів.

МСФЗ 9 передбачає три основні класифікаційні категорії для фінансових активів:

Первісне визнання

При первісному визнанні фінансовий актив класифікується як такий, що оцінюється за амортизованою вартістю, за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку

Фінансовий актив оцінюється за амортизованою вартістю тільки у випадку, якщо він відповідає обом нижченаведеним умовам і не класифікований як оцінюваний за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку:

він утримується в рамках бізнес-моделі, метою якої є утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків; і

його договірні умови передбачають виникнення у встановлені терміни грошових потоків, які являють собою виплату виключно основної суми і процентів $\wedge$ РРІ) на непогашену частину основної суми.

Всі інші фінансові активи класифікуються як оцінювані за справедливою вартістю, з відображенням результату переоцінки у прибутку або збитку

Під час первісного визнання дебіторської заборгованості (кредиту) та за умови застосування звичайної процентної ставки, кредитна спілка оцінює його за справедливою вартістю мінус, витрати на операцію, які прямо відносяться до видачі кредиту. Найкращим доказом справедливої вартості є ціна операції, тобто сума договору.

Подальша оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за амортизованою собівартістю, яка визначається за методом ефективної ставки відсотка відповідно до МСФЗ 9. Кредитна спілка визначила, що, відповідно до МСБО 39 та методичних рекомендацій НБУ (Постанова №171) щодо розрахунку ефективної ставки відсотка, ефективна ставка відсотка, за умови відсутності додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, сплачених або отриманих сторонами контракту, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, розрахована за формулою ВСД (IRR) – так, як потоки грошових коштів виникають через рівні за тривалістю проміжки часу або їх можна представити рядом потоків грошових коштів, що виникають з однаковою періодичністю дорівнює номінальній ставці.

На вимогу Розпорядження №7, з метою коректного контролю за фінансовими нормативами кредитна спілка в обліку класифікує за строками ці фінансові активи за початковим терміном погашення.

Під час складання фінансової звітності для класифікації кредитів за строками кредитна спілка: використовує фактичний термін погашення кредитів;

Обов'язково відображає довгострокові кредити по частинах у розрізі строку погашення не більше дванадцяти місяців після дати балансу та через більш ніж дванадцять місяців після дати балансу.

Оцінка того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатою основної суми та процентів

Для цілей даної оцінки «основна сума» визначається як справедлива вартість фінансового активу при його первісному визнанні. «Проценти» визначаються як відшкодування за вартість грошей у часі, за кредитний ризик щодо основної суми, що залишається непогашеною протягом певного періоду часу, та за інші основні ризики і витрати, пов'язані з кредитуванням (наприклад, ризик ліквідності та адміністративні витрати), а також маржу прибутку

При оцінці того, чи є передбачені договором грошові потоки виключно виплатами основної суми і процентів на непогашену частину основної суми («критерій SPPI»), Кредитна спілка аналізує договірні умови фінансового інструмента. Сюди увійде оцінка того, чи містить фінансовий актив яку-небудь договірну умову, яка може змінити терміни або суму передбачених договором грошових потоків так, що фінансовий актив не буде відповідати аналізованій вимозі.

При проведенні оцінки Кредитна спілка аналізує:

- умовні події, які можуть змінити терміни або суму грошових потоків;
- умови про дострокове погашення та пролонгації терміну дії;
- умови, які викликають зміни в відшкодування за тимчасову вартість грошей - наприклад, періодичний перегляд процентних ставок.

Всі кредити Кредитної спілки, видані фізичним особам - членам кредитної спілки, містять умови про дострокове погашення.

Умова про дострокове погашення відповідає критерію SPPI в тому випадку, якщо сума, сплачена при достроковому погашенні, представляє по суті непогашену частину основної суми і проценти на непогашену частину

Крім того, умова про дострокове погашення розглядається як така, що відповідає даному критерію в тому випадку, якщо фінансовий актив придбавається або створюється з премією або дисконтом щодо зазначеної в договорі номінальної суми, сума, що підлягає виплаті при достроковому погашенні, по суті являє собою зазначену в договорі номінальну суму плюс передбачені договором нараховані (але не виплачені) проценти; і при первісному визнанні фінансового активу справедлива вартість його умови про дострокове погашення є незначною

Проценти

Ефективна ставка відсотка

Процентні доходи і процентні витрати визнаються у прибутку або збитку з використанням методу ефективного відсотка. Ефективна ставка відсотка - це ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження протягом очікуваного терміну дії фінансового інструмента дисконтуються точно до:

- **валової балансової вартості фінансового активу; або**
- **амортизованої вартості фінансового зобов'язання.**

При розрахунку ефективної ставки відсотка для фінансових інструментів, які не є кредитно-знеціненими активами при первісному визнанні, кредитна спілка оцінює майбутні грошові потоки з урахуванням всіх контрактних умов фінансових інструментів, але не очікувані кредитні збитки.

Розрахунок ефективної процентної ставки включає витрати на операції, а також винагороди і суми, виплачені або отримані, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка. Витрати на проведення операції включають додаткові витрати, що безпосередньо відносяться до придбання або випуску фінансового активу чи фінансового зобов'язання. Кредитна спілка не отримує ніяких додаткових гонорарів та додаткових комісійних зборів, які є невід'ємною частиною ефективної ставки відсотка, витрат на операції та всіх інших премій чи дисконтів, тому ефективна ставка відсотка дорівнює номінальній ставці, тобто тій, що визначена договором.

Амортизована вартість і валова балансова вартість

«Амортизована собівартість фінансового активу» - сума, за якою фінансовий актив оцінюється під час первісного визнання з вирахуванням погашення основної суми, і з додаванням або вирахуванням накопиченої амортизації будь-якої різниці між первісною вартістю та вартістю при погашенні (відкоригованої, у випадку фінансових активів, із урахуванням **резерву під збитки**), визначена за **методом ефективного відсотка** (або резерву під збитки від зменшення корисності до 1 січня 2018 року).

«Валова балансова вартість фінансового активу», що оцінюється за амортизованою вартістю, це амортизована вартість фінансового активу до коригування на величину оціночного резерву під збитки.

Розрахунок процентних доходів та витрат

При розрахунку процентного доходу і витрат ефективна ставка відсотка застосовується до величини валової балансової вартості активу (коли актив не є кредитно-знеціненим) або амортизованої вартості зобов'язання.

Однак за фінансовими активами, які стали кредитно-знеціненими після первісного визнання, процентний дохід розраховується за допомогою застосування ефективної ставки відсотка до амортизованої вартості фінансового активу через формування 100% резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок на суму нарахованих процентів. Якщо фінансовий актив більше не є кредитно-знеціненим, то розрахунок процентного доходу знову проводиться на основі валової балансової вартості активу.

Перекласифікація

Класифікація фінансових активів після первісного визнання не змінюється, так як властиві обмеження щодо господарської діяльності кредитної спілки не дозволяють змінювати свою бізнес-модель з управління фінансовими активами. Класифікація фінансових зобов'язань після первісного визнання не підлягає зміні.

Припинення визнання

Списання

Кредити підлягають списанню (частково чи повністю), коли немає обґрунтованих очікувань щодо їх відшкодування. Як правило, у таких випадках Кредитна спілка визначає, що у позичальника немає активів чи джерел доходу, що можуть генерувати грошові потоки в обсязі, достатньому для погашення сум заборгованості, що підлягають списанню. Однак кредитна спілка може продовжувати здійснювати діяльність, спрямовану на стягнення заборгованості за списаними фінансовими активами згідно з політикою відшкодування сум, належних до погашення.

Модифікація фінансових активів

Якщо умови фінансового активу змінюються, Кредитна спілка оцінює, чи відрізняються значно грошові потоки за таким модифікованим активом. Якщо грошові потоки відрізняються значно («значна модифікація умов»), то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився. У цьому випадку визнання первісного фінансового активу припиняється, а новий фінансовий актив визнається в обліку за справедливою вартістю. Зміни величини грошових потоків за існуючими фінансовими активами або фінансовими зобов'язаннями не вважаються модифікацією умов, якщо вони є наслідком поточних умов договору.

Кредитна спілка здійснює кількісну та якісну оцінку того, чи є модифікація умов значною, тобто чи відрізняються значно потоки грошових коштів за первісним фінансовим активом і потоки грошових коштів за модифікованим активом або фінансовим активом, що його замінив. Кредитна спілка здійснює

кількісну та якісну оцінку на предмет значущості модифікації умов, аналізуючи якісні фактори, кількісні фактори і сукупний ефект якісних і кількісних факторів. Якщо потоки грошових коштів значно відрізняються, то вважається, що строк дії прав на передбачені договором грошові потоки за первісним фінансовим активом закінчився.

Якщо грошові потоки за модифікованим активом, оцінюваним за амортизованою вартістю, не відрізняються значно, то така модифікація умов не призводить до припинення визнання фінансового активу. У цьому випадку Кредитна спілка перераховує валову балансову вартість фінансового активу і визнає суму коригування валової балансової вартості як прибуток або збиток від модифікації в прибутку чи збитку. Якщо така модифікація обумовлена фінансовими труднощами позичальника, то відповідні прибуток або збиток відображаються в складі збитків від зменшення корисності. В інших випадках відповідні прибуток або збиток відображаються в складі процентних доходів.

В рамках діяльності з управління кредитним ризиком Кредитна спілка переглядає умови кредитів членам, які мають фінансові труднощі. Якщо Кредитна спілка планує змінити умови фінансового активу таким чином, що дана зміна призведе до прощення частини існуючих грошових потоків, передбачених договором, то частина активу списується до проведення оцінки на предмет значущості модифікації умов. В результаті, ймовірно, величина передбачених договором решти грошових потоків, які на момент модифікації продовжують визнаватися за первісним фінансовим активом, буде еквівалентною величині нових модифікованих грошових потоків за договором.

Зменшення корисності

МСФЗ 9 замінює модель «понесених збитків», що використовується в МСБО 39, на модель «очікуваних кредитних збитків», ключовим принципом якої є своєчасне відображення покращення або погіршення кредитної якості фінансових інструментів з врахуванням накопиченої історичної інформації, теперішньої ситуації та обґрунтованих прогнозах майбутніх подій та економічних умов.

Нова модель зменшення корисності застосовується до фінансових інструментів, які оцінюються за амортизованою вартістю.

Резерви під очікувані кредитні збитки визнаються в сумі, що дорівнює або очікуваним кредитним збиткам за 12 місяців, або очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії інструмента для фінансових інструментів, за якими було виявлено суттєве збільшення кредитного ризику. Очікувані кредитні збитки за весь строк дії інструмента - це очікувані кредитні збитки, що виникають внаслідок усіх можливих подій дефолту протягом усього очікуваного строку дії фінансового інструмента, тоді як очікувані кредитні збитки за 12 місяців становлять важливу частину очікуваних кредитних збитків, що виникають внаслідок подій дефолту, можливих протягом 12 місяців після звітної дати.

Оцінка очікуваних кредитних збитків

МСФЗ (IFRS) 9 вимагає, щоб Кредитна спілка визнавала резерв під очікувані кредитні збитки за всіма своїми борговими фінансовими активами. Резерв розраховується на основі очікуваних кредитних збитків, пов'язаних з ймовірністю дефолту протягом наступних дванадцяти місяців, якщо не відбулося істотного збільшення кредитного ризику з моменту визнання фінансового інструменту; в останньому випадку резерв розраховується на основі очікуваних кредитних збитків за весь термін життя активу. Якщо фінансовий актив відповідає визначенню придбаного або створеного кредитно-знеціненого фінансового активу, резерв розраховується на основі зміни очікуваних кредитних збитків за весь термін життя активу.

Для цілей формування резерву під очікувані кредитні збитки дебіторська заборгованість членів Кредитної спілки, в залежності від зміни кредитного ризику, розділяється на 3 Етапи:

- **Етап 1 - Кредити та кредитна заборгованість членів кредитної спілки без ознак знецінення та значного збільшення кредитного ризику;**
- **Етап 2 - Кредити та кредитна заборгованість членів кредитної спілки з ознаками значного збільшення кредитного ризику з моменту їх первісного визнання, але без ознак знецінення;**
- **Етап 3 - Кредити та кредитна заборгованість членів кредитної спілки з ознаками знецінення**

Не рідше одного разу на місяць всі кредитні операції і кредитна заборгованість членів кредитної спілки підлягають перевірці на:

- **Наявність ознак значного збільшення кредитного ризику (Етап 2);**
- **Наявність ознак знецінення (Етап 3);**

Виконання критеріїв щодо припинення ознак значного збільшення кредитного ризику (для кредитів і кредитної заборгованості, які раніше були віднесені на Етап 2);

Відсутність ознак знецінення (для кредитів і кредитної заборгованості, які раніше були віднесені на Етап 3).

Основними критеріями істотного збільшення кредитного ризику для Кредитної спілки може бути порушення платіжних зобов'язань більш ніж на 30 днів, очікувана або проведена реструктуризація, погіршення фінансового стану позичальника та інше.

Основними ознаками знецінення для кредитної спілки може бути порушення платіжних зобов'язань більш ніж на 90 днів, реструктуризація, яка здійснюється з погіршенням фінансового стану і несе прямі фінансові втрати, тощо.

На першому етапі

Кредитна спілка оцінює кредитоспроможність та кредитний ризик кожного потенційного позичальника у відповідності до Положення про фінансові послуги. Якщо кредитний ризик на дату визнання фінансового активу оцінений як низький або середній, Кредитна спілка формує резерв під очікувані збитки, який розраховується за власною методикою розрахунку та формування резерву очікуваних кредитних збитків, яка полягає у тому, що кредитна спілка на кожен звітну дату оцінює резерв під очікувані збитки враховуючи коефіцієнт ймовірності невиконання кредитних зобов'язань, питому вагу збитку у випадку невиконання кредитних зобов'язань та суму під ризиком у випадку невиконання кредитних зобов'язань.

На другому та третьому етапі

Кредитна спілка, відповідно до Закону України «Про кредитні спілки» (далі по тексту — Основний закон), в порядку, передбаченому Розпорядженням №7, Положенням про фінансові послуги та Положенням про фінансове управління, на постійній основі здійснює моніторинг кредитного портфеля на предмет зменшення корисності (знецінення). Відповідно до вимог Розпорядження №7, кредитна спілка формує Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок в порядку, передбаченому п. 5.1 зазначеного Розпорядження. Спеціалізоване програмне забезпечення розраховує умовні дні прострочення, класифікує кредити за рівнями прострочення та розраховує необхідний резерв автоматично. Також кредитна спілка у складі резерву покриття втрат від неповернених позичок формує резерв на нараховані але несплачені проценти відповідно до вимог Розпорядження №7 зі змінами та доповненнями. Кредитна спілка формує резерв на нараховані проценти у наступному порядку: 100% простроченої заборгованості за процентами, нарахованими з 01.01.2015 року.

Значне збільшення кредитного ризику

При визначенні того, чи має місце значне збільшення кредитного ризику за фінансовим інструментом з моменту його первісного визнання, Кредитна спілка розглядає обґрунтовану і підтверджену інформацію, актуальну і доступну без надмірних витрат або зусиль, включаючи як кількісну, так і якісну інформацію, а також аналіз, заснований на історичному досвіді Кредитної спілки, оцінці якості кредиту і прогностичній інформації.

Кредитна спілка в першу чергу виявляє, чи відбулося значне збільшення кредитного ризику для позицій, що зазнають кредитного ризику, шляхом порівняння: ймовірності дефолту за решту всього строку дії фінансового інструмента станом на звітну дату; і ймовірності дефолту за решту всього строку, розрахованої щодо даного моменту часу та визначеної при первісному визнанні позиції, що зазнають кредитного ризику.

Рівні кредитного ризику

Кредитна спілка розподіляє кожен позицію, що зазнає кредитного ризику, між рівнями кредитного ризику на основі різних даних, які визначаються для прогнозування ризику дефолту, а також шляхом застосування експертного судження щодо кредиту. Кредитна спілка використовує дані рівні кредитного ризику для виявлення значного збільшення кредитного ризику відповідно до МСФЗ 9. Рівні кредитного ризику визначаються з використанням якісних та кількісних факторів, які вказують на ризик дефолту.

Кожна позиція, що зазнає кредитного ризику відноситься до певного рівня кредитного ризику на дату первісного визнання на основі наявної інформації про позичальника. Позиції, що зазнають кредитного ризику, піддаються постійному моніторингу, що може призвести до перенесення позиції на інший рівень кредитного ризику.

Визначення значного зростання кредитного ризику

Кредитною спілкою розроблено методологію оцінки, що включає підхід на основі коефіцієнта збитковості кредитів. Ця методологія узгоджена з внутрішнім процесом управління кредитним ризиком Кредитної спілки.

Також кредитна спілка відокремлює зміни в ризику настання дефолту від змін в інших чинниках очікуваних кредитних збитків та враховує наведені нижче чинники під час виконання оцінки:

- **зміну в ризику настання дефолту з моменту первісного визнання;**

- очікуваний строк дії фінансового інструмента;
- а також обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію, здатну вплинути на кредитний ризик, що може бути одержана без надмірних витрат або зусиль станом на звітну дату.

Знецінення та резерв очікуваних кредитних збитків

Саме класифікація фінансових активів за категоріями є ключовим чинником для визначення, чи підлягає фінансовий актив аналізу на предмет зменшення корисності.

Відповідно до МСФЗ 9, зменшення корисності доцільно визначати **тільки за борговими активами і лише за тими, які обліковуються за амортизованою собівартістю, та активами, які обліковуються за справедливою вартістю з визнанням результатів переоцінки в іншому сукупному доході**. Навіть якщо грошові потоки за інструментом складають виключно основну суму та проценти, але Кредитною спілкою такий інструмент обліковується за справедливою вартістю з визнанням переоцінки у прибутках або збитках, потреби в оцінюванні активу на предмет зменшення корисності немає.

Таким чином під порядок знецінення у Кредитній спілці підпадають:

- Видані позики
- Дебіторська заборгованість (торговельна)

МСФЗ 9 вимагає оцінювати і визнавати **резерв під очікувані, а не понесені, кредитні збитки за фінансовим активом**. **Очікувані кредитні збитки** – це середньозважене значення кредитних збитків, що визначене з використанням відповідних ймовірностей настання подій дефолту як коефіцієнтів зважування. А кредитні збитки, в свою чергу, є теперішньою вартістю різниці між грошовими потоками, які належить отримати Кредитною спілкою згідно з умовами договору (випуску), та грошовими потоками, які Кредитна спілка очікує отримати. Іншими словами, резерв під очікувані кредитні збитки формується під всі очікувані нестачі грошових коштів.

Рада з Міжнародних стандартів передбачила **два підходи** до оцінки очікуваних кредитних збитків: загальний та спрощений. **Кредитна спілка обрала індивідуальний метод нарахування резерву**. За загальним підходом обсяг очікуваних кредитних збитків визначається, виходячи з поточної кредитної якості активу та того, наскільки змінився рівень кредитного ризику порівняно з датою первісного визнання.

Якщо фінансовий актив обліковується за амортизованою вартістю, оціночний резерв під очікувані кредитні збитки створюється за рахунок прибутків і збитків і зменшує балансову вартість фінансового активу у звіті про фінансовий стан:

- Дт "Витрати" (прибутки і збитки);
- Кт "Резерв під очікувані збитки від знецінення".

У звіті про фінансовий стан такий резерв визнається у складі активів, зменшуючи тим самим балансову вартість фінансового активу.

Кредитна спілка оцінює станом на кожну дату резерв під збитки за фінансовим інструментом у розмірі, що дорівнює:

- **12 –місячним очікуваним кредитним збиткам у разі, якщо кредитний ризик на звітну дату не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання;**
- **очікуваним кредитним збиткам за весь строк дії фінансового інструменту, якщо кредитний ризик значно зріс.**

Станом на кожну звітну дату Кредитна спілка оцінює, чи зазнав кредитний ризик за фінансовим інструментом значного зростання з моменту первісного визнання. При виконанні такої оцінки Кредитна спілка використовує зміну ризику настання дефолту (невиконання зобов'язання) протягом очікуваного строку дії фінансового інструменту. Для виконання такої оцінки Кредитна спілка порівнює ризик настання дефолту станом на звітну дату з ризиком на дату первісного визнання. Для цього Кредитна спілка використовує обґрунтовано необхідну та підтверджену інформацію, що є доступною без надмірних витрат або зусиль, і вказує на значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання.

Фінансові інструменти розподіляються на **3 стадії знецінення** (рівні кредитного ризику) – так звані працюючі, недопрацьовуючі та непрацюючі.

Для працюючих активів (стадія 1), рівень ризику яких суттєво не зріс із дати первісного визнання активу Кредитна спілка прийняло 0-10%,

Для активів «недопрацьовуючих» та знецінених (стадія 2), тобто таких, рівень ризику за якими суттєво зріс з дати первісного визнання активу Кредитна спілка прийняла 11-50%.

Для фінансових активів на третій стадії знецінення у розмірі 51-100%.

Кредитний ризик за фінансовим інструментом вважається **низьким**, якщо фінансовий інструмент має низький ризик настання дефолту, позичальник має потужний потенціал виконувати свої договірні зобов'язання щодо грошових потоків у короткостроковій перспективі.

Наприкінці кожного звітного періоду Кредитній спілці слід оцінювати, чи є об'єктивне свідчення того, що корисність фінансового активу або групи фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, зменшується.

Кредитна спілка може зробити припущення про те, що кредитний ризик за фінансовим інструментом не зазнав значного зростання з моменту первісного визнання, якщо було з'ясовано, що фінансовий інструмент **має низький рівень** кредитного ризику станом на звітну дату.

Свідченням того, що **корисність фінансового активу або групи активів зменшується**, є такі ознаки:

- значні фінансові труднощі емітента або боржника;
- порушення контракту, яке призводить до невиконання зобов'язань чи прострочування платежів відсотків або основної суми;
- надання позикодавцем (з економічних чи юридичних причин, пов'язаних із фінансовими труднощами позичальника) пільгових умов, які позикодавець не розглядав би за інших умов;
- зникнення активного ринку для цього фінансового активу внаслідок фінансових труднощів;
- суттєве зниження попередньо оцінених майбутніх грошових потоків від групи фінансових активів.

Сумнівною визнається заборгованість за професійним судженням керівництва та бухгалтера, щодо якої існує невпевненість у її погашенні боржником, залежить від обставин (боржник не виконує своїх зобов'язань у встановлений договором строк (більше 1 року), не відповідає на претензію або відхиляє її та інш.).

У випадку фінансового активу, що є кредитно-знеціненим станом на звітну дату, Кредитна спілка оцінює очікувані кредитні збитки як різницю між валовою балансовою вартістю активу та теперішньою вартістю очікуваних майбутніх грошових потоків, дисконтованою за первісною ефективною ставкою відсотка за фінансовим активом. Якщо не визначено інакше Кредитна спілка приймає, що **очікувані платежі** з урахуванням ймовірності при значному збільшенні кредитного ризику і дефолті рівні **0 (нулю)**. Будь-яке коригування визнається в прибутку або збитку як прибуток або збиток від зменшення корисності.

Критерії **дефолту контрагента** Кредитна спілка встановлює як стан у відносинах між Кредитною спілкою і боржником/контрагентом, що характеризується ознаками за настання однієї із таких подій але не виключно:

- 1) боржник/контрагент прострочив погашення боргу більш ніж на 1095 календарних днів
- 2) боржник/контрагент не спроможний забезпечити в повному обсязі виконання зобов'язань в установленій договором/договорами строк без застосування Кредитною спілкою процедури звернення стягнення на забезпечення (за наявності)
- 3) сформований Кредитною спілкою резерв під зменшення корисності наданого боржнику фінансового активу становить 50 та більше відсотків боргу
- 4) за одним із активів боржника/контрагента відбулося списання боргу за рахунок сформованого резерву
- 5) інші ознаки

Під різні види дебіторської заборгованості можуть застосовуватися різні методи оцінки та розрахунку резерву, очікувані кредитні збитки відображають власні очікування Кредитної спілки щодо кредитних збитків.

Основні засоби та нематеріальні активи

Основні засоби та нематеріальні активи обліковуються за первісною (переоціненою) вартістю мінус накопичена амортизація та збитки від знецінення, за наявності. Витрати на ремонт та технічне обслуговування основних засобів визнаються витратами по мірі їх виникнення. Під час переходу на МСФЗ кредитна спілка вирішила застосувати МСБО 16 та МСБО 38 ретроспективно.

Амортизація основних засобів та нематеріальних активів розраховується прямолінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості до ліквідаційної вартості протягом строку корисного використання активу. Амортизація активу починається, коли він стає придатним для використання, тобто коли він доставлений до місця розташування та приведений у стан, у якому він придатний до експлуатації. Амортизація активу припиняється на одну з двох дат, яка відбувається раніше: на дату, з якої актив класифікується як утримуваний для продажу (або включається до ліквідаційної групи, яка класифікується як утримувана для продажу) згідно з МСФЗ 5, або на дату, з якої припиняють визнання активу. Амортизація не припиняється, коли актив не використовується або він вибуває з активного

використання, доки актив не буде амортизований повністю. Строки експлуатації основних засобів зазначені в примітці 6.1. До нематеріальних активів в кредитній спілці переважно відносяться ліцензійне програмне забезпечення, спеціалізоване програмне забезпечення та ліцензії на здійснення діяльності (за наявності). Нематеріальні активи з невизначеним строком експлуатації не підлягають амортизації. Строки експлуатації нематеріальних активів зазначені в примітці 6.1

Грошові кошти та їх еквіваленти

Грошові кошти та їх еквіваленти включають залишки коштів у касі та на банківських рахунках в національній валюті, а також кошти на депозитних рахунках в банках короткострокові до 3 місяців та «До запитання», інші короткострокові високоліквідні фінансові інвестиції, які вільно конвертуються у певні суми грошей і характеризуються незначним ризиком зміни вартості, що можуть бути використані для поточних операцій. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю.

Дебіторська заборгованість за договорами фінансового кредиту

Дебіторська заборгованість за договором фінансового кредиту визнається при настанні терміну, вказаному у договорі фінансового кредиту і оцінюється при первісному визнанні за справедливою вартістю наданого фінансового кредиту, нарахованих відсотків та нарахованої пені.

Балансова вартість дебіторської заборгованості за договорами фінансового кредиту перевіряється на предмет знецінення станом на кожну звітну дату. Визнання дебіторської заборгованості по договорам фінансового кредиту припиняється у разі виконання критеріїв припинення визнання фінансових активів, зазначених у цих Примітках.

Безумовна дебіторська заборгованість визнається у Звіті про фінансовий стан як актив тоді і лише тоді, коли Кредитна спілка стає стороною контрактних відношень щодо цього інструменту та внаслідок цього набуває юридичне право одержати грошові кошти.

Первісна оцінка дебіторської заборгованості здійснюється за справедливою вартістю. Після первісного визнання *подальша* оцінка дебіторської заборгованості відбувається за **амортизованою вартістю**.

Для цілей фінансової звітності дебіторська заборгованість класифікується як *поточна* (отримання очікується протягом поточного року або операційного циклу) або як *довгострокова* (дебіторська заборгованість, яка не може бути класифікована як поточна).

Фінансові інвестиції

Кредитна спілка під час складання фінансової звітності відносить до фінансових інвестицій депозити в банках. Фінансові інвестиції обліковуються та відображаються у звітності за справедливою вартістю.

Запаси

Облік та відображення в фінансовій звітності запасів відбувається у відповідності з МСБО 2.

Запаси обліковуються по однорідним групам:

- канцелярські та офісні матеріали;
- інше.

Собівартість придбаних у третіх осіб запасів складається з вартості придбання та інших витрат, безпосередньо пов'язаних з їх придбанням. Кредитна спілка застосовує метод ФІФО оцінки запасів при їх вибутті або передачі у виробництво.

Запаси відображаються у фінансовій звітності по найменшій з двох оцінок: собівартості або чистої вартості реалізації. Чиста вартість реалізації – це можлива ціна реалізації в ході звичайної діяльності кредитної спілки за вирахуванням витрат на продаж. Чиста вартість реалізації визначається індивідуально для кожного найменування продукції з врахуванням маркетингової політики кредитної спілки.

Активи, утримувані для продажу

Необоротні активи або групи вибуття, що включають активи та зобов'язання, балансова вартість яких, як очікується, буде відшкодована переважно в результаті продажу або розподілу, а не в результаті тривалого використання, відносяться до категорії активів, утримуваних для продажу. Необоротні активи, класифіковані як утримувані для продажу, оцінюються за їхньою балансовою вартістю або за справедливою вартістю за вирахуванням витрат на продаж, залежно від того, яка з цих сум менша.

Фінансові зобов'язання

Кредиторська заборгованість визнається як зобов'язання тоді, коли Кредитна спілка стає стороною договору та внаслідок цього, набуває юридичне зобов'язання сплатити грошові кошти.

Зобов'язання Кредитної спілки класифікуються як довгострокові (строк погашення більше 12 місяців)

та поточні (строк погашення до 12 місяців).

Фінансові зобов'язання в основному складаються з внесків (вкладів) на депозитні рахунки.

При первісному визнанні за умови застосування звичайної відсоткової ставки кредитна спілка оцінює фінансові зобов'язання за справедливою вартістю мінус витрати на операцію, які прямо відносяться до залучення зобов'язання. Найкращим доказом справедливої вартості є ціна операції, тобто сума договору. Відповідно до МСФЗ 9 та методичних рекомендацій НБУ (Постанова №171), кредитна спілка класифікує всі фінансові зобов'язання як такі, що у подальшому оцінюються за амортизованою собівартістю, користуючись методом ефективного відсотка. Метод ефективного відсотка не застосовується за фінансовими зобов'язаннями, за якими неможливо достовірно і однозначно визначити грошові потоки, а саме: внески (вклади) на депозитні рахунки до запитання, строкові внески (вклади) на депозитні рахунки з можливістю довкладання або з капіталізацією процентів, а також визнані зобов'язання відповідно до п.18 МСБО 32. За відсутності суми первісного дисконту балансова вартість (амортизована собівартість) розраховується як залишок основної суми та нарахованих, але не виплачених процентів на дату звітності.

На вимогу Розпорядження №7, з метою коректного контролю за фінансовими нормативами, кредитна спілка в обліку класифікує за строками фінансові активи за початковим терміном погашення.

Під час складання фінансової звітності за міжнародними стандартами для класифікації зобов'язань за строками кредитна спілка:

- **використовує фактичний термін погашення зобов'язань;**
- **обов'язково відображає довгострокові зобов'язання по частинах у розрізі строку погашення не більше дванадцяти місяців після дати балансу та через більш ніж дванадцять місяців після дати балансу**

Забезпечення, умовні зобов'язання та умовні активи

Забезпечення в фінансовій звітності визнається, якщо виконуються всі три умови:

- кредитна спілка має існуюче зобов'язання (юридичне чи конструктивне) внаслідок минулої події;
- ймовірно, що вибуття ресурсів буде необхідним для виконання зобов'язання;
- можна достовірно оцінити суму зобов'язання.

Забезпечення переглядається на кінець кожного звітного періоду та коригується для відображення поточної найкращої оцінки. Якщо вже немає ймовірності, що вибуття ресурсів, котрі втілюють у собі економічні вигоди, буде потрібним для погашення зобов'язання, забезпечення сторнується. Забезпечення використовується лише для тих видатків, для яких воно було створено з самого початку. Лише видатки, пов'язані з забезпеченням, під які воно було створено, згортаються з ним. Якщо кредитна спілка має обтяжливий контракт, існуюче зобов'язання за цим контрактом вона визнає та оцінює як забезпечення. Витрати на реструктуризацію можуть бути визнані забезпеченням тільки якщо реструктуризація розпочата в звітному періоді та ці витрати відповідають всім трьом умовам визнання забезпечення.

Щодо умовних зобов'язань кредитна спілка розкриває для кожного класу умовного зобов'язання на кінець звітного періоду стислу інформацію про сутність умовного зобов'язання і, якщо можливо, наближену оцінку його фінансового впливу, інформацію про невизначеності щодо суми або часу будь-якого вибуття та можливість будь-якої компенсації. У надзвичайно рідкісних випадках можна очікувати, що розкриття деякої або всієї інформації завдасть серйозної шкоди позиціям кредитної спілки в супереччі з іншими сторонами щодо предмету забезпечення, умовного зобов'язання чи умовного активу. В таких випадках кредитна спілка не розкриває інформацію, але розкриває загальний характер суперечки, а також той факт, що інформація не була розкрита, і причини цього.

Визнання доходів та витрат

Дохід у фінансовій звітності визнається методом нарахування. Проценти за кредитами визнаються із застосуванням методу ефективною ставки відсотка. Коли виникає невизначеність щодо отримання нарахованих процентів, які були визнані доходом, такі проценти визнаються як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу. Визнання витрат у фінансовій звітності здійснюється за принципом нарахування. Кредитна спілка аналізує витрати із застосуванням класифікації, яка базується на характері витрат. У фінансовій звітності витрати на сплату відсотків визнаються, обчислені за допомогою методу ефективного відсотка. Суми, розподілені на додаткові пайові внески, у фінансовій звітності відображаються у складі фінансових витрат. Витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками по конкретних статтях доходів, що припускає одночасне визнання прибутків і витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій. Доходи і витрати включаються до складу Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) на підставі принципів нарахування і відповідності відображення в бухгалтерському обліку і звітності тих періодів, до яких вони відносяться.

Витрати на персонал та відповідні нарахування

Витрати на заробітну плату, на нарахування єдиного соціального внеску, оплачувані річні відпустки та лікарняні, премії, а також негрошові винагороди нараховуються у тому періоді, в якому відповідні послуги надавались працівниками кредитної спілки. У кредитній спілці сформований резерв на відпустки на 2019 рік. У кредитній спілці відсутнє юридичне або конструктивне зобов'язання здійснювати пенсійні або інші подібні виплати, крім платежів відповідно до законодавства.

Капітал кредитної спілки. Класифікація та оцінка

Відповідно до вимог Основного закону та вимог регулятора, кредитна спілка відносить до капіталу пайовий, резервний, додатковий капітал, а також залишок нерозподіленого доходу. Однак, на вимогу МСБО 32, в цій фінансовій звітності пайовий та додатковий капітал кредитної спілки, який може бути повернений за заявою члена кредитної спілки, відображено у складі поточних фінансових зобов'язань. Додатково на вимогу регулятора кредитна спілка оцінює та контролює розмір регулятивного капіталу, який складається із суми фактично сформованого резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок та суми капіталу кредитної спілки, сформованого за рахунок резервного капіталу, нерозподіленого доходу (за наявності), обов'язкових пайових внесків, додаткового капіталу, за винятком добровільних цільових внесків членів кредитної спілки, зменшеної на суму непокритого збитку (за наявності).

На вимогу НПсБО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» наводиться інформація про призначення та умови використання кожного елемента власного капіталу (крім зареєстрованого капіталу). Відповідно до статуту кредитної спілки:

-резервний капітал призначений для відшкодування можливих збитків кредитної спілки, які не можуть бути покритими за рахунок надходжень поточного року, забезпечення платоспроможності кредитної спілки та захисту заощаджень її членів.

Рішення про використання капіталу на покриття збитків кредитної спілки приймається спостережною радою кредитної спілки в порядку, визначеному законодавством та рішенням загальних зборів членів кредитної спілки.

-додатковий капітал кредитної спілки формується за рахунок цільових внесків членів кредитної спілки, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, безоплатно отриманого майна і необоротних засобів. Рішенням загальних зборів може бути встановлена обов'язковість унесення всіма членами кредитної спілки з визначеною періодичністю певної суми цільового внеску членів кредитної спілки в додатковий капітал. У разі ліквідації спілки залишок додаткового капіталу зараховується до Державного бюджету України.

Відповідно до положення про фінансове управління кредитної спілки додатковий капітал може бути використаний на покриття збитків. Також положенням про фінансове управління та Порядком розподілу доходів та покриття збитків встановлена черговість використання капіталу на покриття збитків.

Статутом кредитної спілки визначений порядок розподілу доходу:

-нерозподілений дохід, що залишається у розпорядженні кредитної спілки за підсумками фінансового року, розподіляється за рішенням загальних зборів, у тому числі між членами кредитної спілки, пропорційно розміру їх пайових внесків у вигляді відсотків (процентів). При цьому в першу чергу відбувається необхідне поповнення капіталу та резервів. Сума доходу, яка розподіляється на додаткові пайові членські внески, визначається з дотриманням умови, що доходність додаткових пайових членських внесків не може перевищувати більш ніж у два рази середньозважену процентну ставку доходності внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитних рахунках за їх наявності. Решта доходу, що залишилася після формування капіталу й резервів та розподілу на додаткові пайові членські внески, розподіляється на обов'язкові пайові членські внески. Розподіл доходів кредитної спілки протягом року відбувається в порядку, визначеному рішенням загальних зборів членів кредитної спілки. Кредитна спілка контролює нормативи достатності капіталу та платоспроможності відповідно до вимог Розпорядження Нацкомфінпослуг №7. Розрахунок основних нормативів достатності капіталу та платоспроможності наведено в окремій таблиці Примітки 10.

Умовні зобов'язання

Під умовними зобов'язаннями кредитна спілка розуміє можливе зобов'язання (якого ще фактично немає), яке залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Також це може бути існуюче зобов'язання (юридичне або конструктивне), яке не може бути розкрито в звітності, оскільки невідомо, чи буде в майбутньому вибуття ресурсів, або неможливо оцінити суму.

Умовні активи

Під умовними активами кредитна спілка розуміє можливий актив (якого ще фактично немає), який залежить від минулих подій та від того, чи відбудеться або не відбудеться ще подія (події) в майбутньому та яка не залежить від кредитної спілки.

Операції з пов'язаними сторонами

У визначенні кола пов'язаних сторін кредитна спілка регулюється ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». У фінансовій звітності на вимогу МСБО 24 кредитна спілка розкриває інформацію про зв'язані сторони окремо по членах правління та спостережної ради; внутрішньому аудиту та членах сімей членів правління, спостережної ради та внутрішнього аудитора. По пов'язаних сторонах розкривається така інформація: виплати працівникам; залишки дебіторської заборгованості в розрізі строків; залишки зобов'язань (з урахуванням зворотних внесків в капітал) в розрізі строків, та, за наявності, такі операції: придбання або продаж нерухомості та інших активів; отримання послуг; оренда; надання гарантій або застави. Інформація щодо пов'язаних сторін розкрита у Примітці 11.

Оренда

Оренда визнається, вимірюється та презентується до МСФЗ 16 Оренда.

Кредитна спілка орендує два офісні приміщення. Відповідно до МСФЗ 16 потрібно робити коригування, які впливають на оцінку орендних зобов'язань та оцінку активу з правом використання. Це включає в себе визначення договорів, до яких застосовується МСФЗ 16, визначення строку оренди та ставку відсотка щодо майбутніх орендних платежів.

Оскільки строк оренди офісного приміщення в Кредитній спілці становить менше 12 місяців було прийнято рішення про застосування практичного прийому описаного у параграфі 5а МСФЗ 16. Орендні платежі, пов'язані з такою орендою, визнаються у звіті про сукупний дохід як витрати на прямолінійній основі протягом строку оренди.

Податки на прибуток

Витрати з податку на прибуток визначаються та відображаються у фінансовій звітності кредитної спілки відповідно до МСБО12. Податок на прибуток обчислюється виходячи з бухгалтерського фінансового результату (прибутку чи збитку).

Операційні сегменти

Кредитна спілка в силу своїх особливостей та складеною практикою організації займається одним видом діяльності. У зв'язку з цим господарчо-галузеві сегменти не виділені.

Кредитна спілка займається реалізацією товарів та послуг тільки на території України, в зв'язку з цим географічні сегменти не виділяються.

У разі розширення масштабів діяльності кредитної спілки та при появі нових видів діяльності вона буде представляти фінансову звітність у відповідності з МСБО8.

Форми фінансової звітності

Формат фінансової звітності МСБО 1 «Подання фінансових звітів» не встановлює єдиного формату фінансових звітів, наводить перелік показників, які необхідно наводити в кожній формі звітності та у примітках.

Перелік та назви форм фінансової звітності кредитної спілки відповідають вимогам, встановленим НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Статті фінансової звітності за МСФЗ вписані в найбільш доречні рядки форм фінансових звітів, затверджених Міністерством фінансів України. Розкриття додаткової інформації, як це передбачено МСФЗ/МСБО, здійснюється у примітках до річної фінансової звітності.

Кредитна спілка визначає форми представлення фінансової звітності:

- Баланс (Звіт про фінансовий стан) складається методом поділу активів та зобов'язань на поточні та довгострокові; у ньому відображаються активи, зобов'язання та власний капітал кредитної спілки. Згортання статей фінансових активів та зобов'язань: є неприпустимим, крім випадків, передбачених МСФЗ (наприклад, якщо кредитна спілка має юридичне право здійснювати залік визнаних у балансі сум і має намір або зробити взаємозалік, або реалізувати актив та виконати зобов'язання одночасно). Актив відображається в балансі за умови, що оцінка його може бути достовірно визначена і очікується отримання в майбутньому економічних вигод, пов'язаних з його використанням. Зобов'язання відображається у балансі, якщо його оцінка може бути достовірно визначена та існує ймовірність зменшення економічних вигод у майбутньому внаслідок його погашення. Власний капітал відображається в балансі одночасно з відображенням активів або зобов'язань, які призводять до його

зміни. Оцінка та подальше розкриття окремих статей балансу в примітках до звітності здійснюються згідно з відповідними МСФЗ.

Рівень суттєвості обраний кредитною спілкою та зафіксований в його обліковій політиці встановлений на рівні 10% від валюти балансу.

- Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) передбачає подання витрат, визнаних у прибутку або збитку, за класифікацією основою на методі «функції витрат» або «собівартості реалізації», згідно з яким, витрати класифікують відповідно до їх функцій як частини собівартості чи наприклад витрат на збут або адміністративну діяльність.

Рівень суттєвості обраний Кредитною спілкою та зафіксований в його обліковій політиці встановлений на рівні 10% від доходу від будь-якої діяльності кредитної спілки.

- Звіт про зміни у власному капіталі подається в розгорнутому форматі;

-Звіт про рух грошових коштів складається відповідно з МСБО 7 прямим методом. Представлення грошових потоків від операційної діяльності у Звіті про рух грошових коштів здійснюється із застосуванням прямого методу, згідно з яким розкривається інформація про основні класи надходжень грошових коштів чи виплат грошових коштів. Інформація про основні види грошових надходжень або виплат формується на підставі облікових записів кредитної спілки;

- Примітки до фінансової звітності складаються відповідно з обов'язковими вимогами до розкриття інформації, викладених у всіх МСБО/МСФЗ.

Виправлення сум попередніх періодів

У поданій фінансовій звітності немає виправлення сум попередніх періодів.

Події після дати балансу

Під подіями після дати балансу кредитна спілка розуміє всі події до дати затвердження фінансової звітності до випуску, навіть якщо ці події відбуваються після оприлюднення фінансового результату чи іншої вибіркової фінансової інформації. Керуючись положеннями МСБО 10 під затвердженням фінансової звітності до випуску кредитна спілка розуміє дату затвердження річної фінансової звітності спостережною радою. Кредитна спілка розділяє події після дати балансу на такі, що вимагають коригування після звітного періоду, та такі, що не вимагають коригування після звітного періоду. Дата затвердження фінансової звітності до випуску та інформація про події після дати балансу наведені у примітці 16.

Додаткові класифікації та оцінки, що стосуються кредитного портфеля

Відповідно до вимог регулятора та Положення про фінансові послуги, кредитна спілка класифікує кредитний портфель за цільовим призначенням, за строками надання та виділяє та контролює кредити, які відносяться до кредитів з великим ризиком. Інформація щодо класифікації кредитного портфеля за цільовим призначенням у розрізі наданих кредитів, залишків по кредитах, пролонгованих кредитах та прострочених кредитах 2-4 рівня прострочення викладена у рядках 011-0153, графах 3-11 додатку 6 до Звітних даних «Звітні дані про кредитну діяльність кредитної спілки», що входять до складу річної звітності кредитної спілки, яку кредитна спілка подає до Нацкомфінпослуг. Інформація щодо кредитів з великим ризиком відображена в графах 14-15 додатку 6 до Звітних даних «Звітні дані про кредитну діяльність кредитної спілки», що входять до складу річної звітності кредитної спілки, яку кредитна спілка подає до Нацкомфінпослуг.

Управління ризиками

Відповідно до Політики з управління ризиками, що затверджена спостережною радою кредитної спілки, кредитна спілка ідентифікує ризик ліквідності, ринковий ризик та кредитний ризик, як основні можливі ризики діяльності кредитної спілки.

Ризик ліквідності стосується наявності достатніх коштів для повернення внесків і погашення інших фінансових зобов'язань, пов'язаних із фінансовими інструментами, при настанні терміну їхнього погашення.

Виникає через неспроможність кредитної спілки запобігти зменшенню обсягів зобов'язань або фінансувати збільшення кредитного портфеля. Визначається обсягом неотриманих доходів у разі вимушеного продажу активів за поточною вартістю для покриття розриву ліквідності або розміром надлишкових витрат, які понесені у разі вимушеного залучення пасивів для вирішення проблем, пов'язаних з нестачею ліквідних активів.

Основним органом управління ризиком ліквідності є правління кредитної спілки, до повноважень якого входить прийняття управлінських рішень з управління ліквідністю, розробка пропозицій щодо залучення коштів тощо.

Для управління ризиком ліквідності кредитна спілка використовує наступні методи:

- контроль за фінансовими нормативами щодо ліквідності відповідно до вимог Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг;
- обмеження щодо залучення короткострокових фінансових зобов'язань або обмеження щодо довгострокового кредитування;
- впровадження збалансованої процентної політики, яка зорієнтована на довгострокове залучення та короткострокове кредитування.

Аналіз фінансових активів та фінансових зобов'язань за строками погашення наведено в окремій таблиці Примітки 10

Ринковий ризик

Ринковий ризик — ризик того, що справедлива вартість або майбутні грошові потоки від фінансового інструмента коливатимуться внаслідок змін ринкових цін. Ринковий ризик охоплює три типи ризику: валютний ризик, відсотковий ризик та інший ціновий ризик.

Враховуючи те, що процентні ставки за кредитами та внесками не залежать від коливань відсоткових ставок або валютних курсів, кредитна спілка вважає ринковий ризик несуттєвим. Кредитна спілка нараховує відсотки за фіксованими процентними ставками відповідно до процентної політики, встановленої спостережною радою.

Кредитний ризик

Кредитний ризик – це наявний або потенційний ризик того, що одна сторона контракту про фінансовий інструмент не зможе виконати зобов'язання і це буде причиною виникнення фінансового збитку іншої сторони. Кредитний ризик виникає в результаті кредитних операцій кредитної спілки з членами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Управління кредитним ризиком здійснюється шляхом прийняття управлінських рішень, спрямованих на досягнення мети одержання максимально можливих доходів при мінімальному ризику збитків на основі проведення кількісного і якісного аналізу кредитного портфеля кредитної спілки. Критерії оцінки фінансового стану позичальника встановлюються Положенням кредитної спілки про фінансові послуги та окремими рішеннями спостережної ради.

Цілями управління кредитним ризиком є:

-участь у затвердженні та нагляд за всіма кредитними зобов'язаннями позичальників відповідно до внутрішніх процедур.

-забезпечення збалансованої структури загального кредитного портфеля;

-забезпечення належного формування резервів у відповідності з прийнятими ризиками.

Кредитний ризик мінімізується за рахунок формування резервів, лімітування кредитних операцій, формування ефективної процентної політики, постійного кількісного та якісного аналізу кредитного портфеля, диверсифікації кредитного портфеля, підтримки на достатньому рівні власного капіталу.

Методами управління кредитним ризиком є:

-вивчення та оцінка кредитоспроможності позичальника;

-забезпечення кредитів;

-спостереження за дебіторською заборгованістю (моніторинг);

-диверсифікація та/або концентрація кредитного портфеля;

-створення резервів.

Дані методи взаємозалежні, часто впливають один з одного та доповнюють один одного, тому для найбільш ефективних результатів кредитна спілка практикує їх комплексне застосування.

Для оцінки та аналізу фактичного рівня кредитного ризику використовуються обов'язкові вимоги до виміру кредитного ризику, встановлені відповідними Розпорядженнями регулятора, зокрема, Розпорядження №7.

Кредитна спілка здійснює контроль за виконанням вимог Нацкомфінпослуг до кредитних спілок, визначених Розпорядженням №7, поопераційно, щоденно та щомісячно.

У процесі управління кредитним ризиком беруть участь наступні структурні підрозділи кредитної спілки:

-правління кредитної спілки,

-кредитний комітет.

Загальне управління кредитним ризиком покладене на кредитний комітет кредитної спілки.

До основних функцій кредитного комітету належить аналіз структури кредитного портфеля та необхідного розміру резерву покриття втрат від неповернених позичок, прийняття рішень щодо заходів із повернення простроченої та безнадійної заборгованості.

Поточне управління кредитним ризиком здійснюється правлінням кредитної спілки.

Основними завданнями поточного управління є забезпечення кредитної діяльності, економічно доцільне і оптимальне розміщення наявних ресурсів, контроль за кредитною діяльністю відокремлених підрозділів кредитної спілки, оцінка кредитного ризику та розрахунок резерву покриття втрат від неповернених позичок. Правління визначає вартість заставного майна, бере участь у здійсненні

перевірок за станом заставленого майна, організує продаж заставленого майна.

Деталізація інформації щодо кредитного ризику та розрахунки нормативів якості активів наведено у окремій таблиці Примітки 10.

5. Основи оцінки, застосовані під час складання фінансової звітності

Підготовка фінансової звітності згідно з МСФЗ, МСБО та тлумачень вимагає від керівництва формування суджень, оцінок та припущень, які впливають на застосування облікових політик, а також на елементи фінансової звітності - суми активів, зобов'язань, доходів та витрат, відображених у фінансовій звітності. Оцінки та пов'язані з ними припущення ґрунтуються на історичному (попередньому) досвіді та інших факторах, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин, результати яких формують основу суджень стосовно балансової вартості активів та зобов'язань, яка не є очевидною з інших джерел. Хоча ці оцінки ґрунтуються на найкращому розумінні керівництвом поточних подій та операцій, фактичні результати зрештою можуть суттєво відрізнитися від цих оцінок та розрахунків.

Під час підготовки цієї фінансової звітності керівництвом було зроблено наступні судження, оцінки та припущення в областях, де такі судження є особливо важливими, що характеризуються високим рівнем складності, областях, в яких припущення і розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності за МСФЗ:

- 1) Кредитна спілка продовжуватиме свою діяльність на підставі принципу **безперервності**.
- 2) Жодна група активів чи окремі активи **не передбачені на продаж та не класифіковані як групи вибуття**. Вся діяльність розглядається як діяльність, **що продовжується**, інформація з припиненої діяльності не наводиться.
- 3) Терміни утримання **фінансових інструментів**, що входять до складу фінансових активів є предметом професійного судження керівництва, яке ґрунтується на оцінці ризиків фінансового інструменту, його прибутковості й динаміці та інших факторах. Строки корисного використання довгострокових **нефінансових активів** є предметом судження, що ґрунтується на досвіді використання подібних активів; цілком зношені активи продовжують використовуватися та не можуть бути списаними з балансу, так як Кредитна спілка їх фактично використовує, підтримує робочий стан.
- 4) Резерви щорічних відпусток містять оціночні значення відповідно до методології, визначеної обліковою політикою.
- 5) Керівництво вважає, що застосування і розкриття щодо застосування **справедливої вартості** є достатнім і не вважає, що за межами фінансової звітності залишилася будь-яка суттєва інформація щодо застосування справедливої вартості, яка може бути корисною для користувачів фінансової звітності.
- 6) Оцінка **приблизної справедливої вартості** по фінансових активах та зобов'язаннях, що обліковуються не за справедливою вартістю, але розкриття справедливої вартості яких вимагається, містить припущення щодо їхньої справедливої вартості (передбачуваних майбутніх грошових потоків, існуючої економічної ситуації, ризиків, властивих різним фінансовим інструментам та інш.)
- 7) Облік фінансових активів в частині **зменшення корисності** містить ряд припущень та оцінок (наявність чи відсутність ознак знецінення, майбутні грошові потоки тощо).
- 8) Кредитною спілкою оцінено, що для тих активів/зобов'язань, що відображені в балансі як довгострокові, на відміну від поточних, відшкодування/погашення відбудеться більш ніж через дванадцять місяців (або операційного циклу) з дати балансу.
- 9) Кредитною спілкою оцінено, що всі договори оренди, по яких воно виступає стороною, не містять ознак фінансової оренди та повинні класифікуватися як **операційна** оренда.
- 10) Аналіз чутливості та інші аналізи щодо управління ризиками містять припущення стосовно варіювання чинників та їхнього впливу на активи, зобов'язання, сукупних доходів та капітал.
- 11) **Знецінення** основних засобів відповідно до МСФЗ 36 «Знецінення активів» - Кредитна спілка переглянула балансову вартість необоротних матеріальних активів (в основному основних засобів) для визначення ознак знецінення
- 12) Термін корисного використання основних засобів – Кредитною спілкою переглянуто строки корисного використання на кінець фінансового року та не очікує відхилення від попередніх оцінок, зміни, що враховуються як зміни в облікових оцінках згідно з МСБО 8 «Облікові політики, зміни в облікових оцінках та помилки» не було
- 13) **Резерв під очікувані кредитні збитки** – Кредитною спілкою визначається створює чи не створює резерв під очікувані кредитні збитки для покриття можливих збитків та розрахувало відповідні суми
- 14) Кредитною спілкою зроблено припущення про те, що судові справи, по яких воно виступає відповідачем, будуть виграні у судах усіх інстанцій.
- 15) Суттєвими елементами фінансової звітності є статті, що складають більше 10% валюти балансу.
- 16) Операцій, подій та умов до яких **відсутні конкретні МСФЗ** не було. У разі, якщо немає МСФЗ, який конкретно застосовується до операції, іншої події або умови, керівництво застосовує судження під час розроблення та застосування облікової політики, щоб інформація була доречною для потреб

користувачів для прийняття економічних рішень та достовірною.

17) Керівництво вважає, що облікові оцінки та припущення, які мають стосунок до оцінки фінансових інструментів, де ринкові котирування не доступні, є **ключовим джерелом невизначеності оцінок**, тому що вони з високим ступенем ймовірності зазнають змін з плином часу, оскільки оцінки базуються на припущеннях керівництва щодо відсоткових ставок, волатильності, показників кредитоспроможності контрагентів, змін валютних курсів, коригувань під час оцінки інструментів а також специфічних особливостей операцій та вплив зміни в оцінках на активи, відображені в звіті про фінансовий стан а також на доходи (витрати) може бути **значним**.

18) Використання різних маркетингових припущень та/або методів оцінки також може мати значний вплив на передбачувану справедливу вартість.

Розуміючи важливість використання облікових оцінок та припущень щодо справедливої вартості активів в разі відсутності вхідних даних щодо справедливої вартості першого рівня, керівництво Кредитної спілки планує використовувати оцінки та судження які базуються на **професійній компетенції працівників** Кредитної спілки, досвіді та минулих подіях, а також з використанням розрахунків та моделей вартості фінансових активів. Залучення зовнішніх експертних оцінок на думку керівництва не є необхідним.

6. Інформація, що підтверджує статті, подані у Звіті про фінансовий стан

6.1 Основні засоби та нематеріальні активи (рядки 1000-1012)

Основні засоби та нематеріальні активи оприбутковуються за первісною вартістю, яка включає всі витрати по їх придбанню та виготовленню. Залишкова вартість основних засобів визначається як різниця між первісною вартістю та сумою нарахованої амортизації. В Таблиці нижче наведена детальна інформація щодо руху та складових статті Балансу (Звіту про фінансовий стан) «Нематеріальні активи» (рядки 1000-1002)

тис.грн.

Групи нематеріальних активів	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		Нараховано амортизації	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року, тис.грн.	
	первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація			первісної вартості	накопиченої амортизації	первісна вартість	накопичена амортизація
Ліцензії на здійснення діяльності з 28.06.2015 строк експлуатації не обмежений	11	2	1	-	-	-				12	2
Програмне забезпечення	20	3	1	-	-	3				20	6
Разом	31	5	1			3				32	8

Строки експлуатації, встановлені для нематеріальних активів, крім ліцензії на здійснення діяльності

5 років

Метод нарахування амортизації

прямолінійний

статті звіту про сукупні доходи, в які включено амортизацію нематеріальних активів

2130, 2515

вартість нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

немає

вартість оформлених у заставу нематеріальних активів

немає

вартість створених кредитною спілкою нематеріальних активів

немає

накопичена амортизація нематеріальних активів, щодо яких існує обмеження права власності

немає

В Таблиці нижче наведена детальна інформація щодо руху та складових статті Балансу (Звіту про фінансовий стан) «Основні засоби» (рядки 1010-1012)

II. Основні засоби

тис.грн.

Групи основних засобів	строки експлуатації (років)	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		Нараховано амортизації за рік	Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року		у тому числі				ліквідаційна вартість
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісна (переоцінена) вартість	знос			первісної вартості	зносу	первісна вартість	знос	одержані за фінансовою орендою		Передані у операційну оренду		
													первісна вартість	знос	первісна вартість	знос	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Земельні ділянки																	
Інвестиційна нерухомість																	
Будинки, споруди та передавальні пристрої	25																10%
Машини та обладнання	5-10	437	167	250	83	83	125				604	209					0
Транспортні засоби	10-15	1287	237	1270	746	261	280				1811	256					10%
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	4-6																0
Інші основні засоби	6																0
Бібліотечні фонди																	
Малоцінні необоротні матеріальні активи		138	101	60			36				198	137					
Разом		1862	505	1580	829	344	441				2613	602					

вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності

вартість оформлених у заставу основних засобів

первісна вартість повністю амортизованих основних засобів

вартість основних засобів, призначених для продажу

залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій

вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду

Основні засоби та нематеріальні активи, наведені в таблиці, належать кредитній спілці, обмеження щодо володіння, користування та розпорядження відсутні, ці активи в заставу не надані. Основні засоби обліковуються на балансі кредитної спілки на початок звітнього періоду за первісною вартістю 1862 тис. грн. та зносом – 505 тис. грн., на кінець звітнього періоду за первісною вартістю 2613 тис. грн. та зносом – 602 тис. грн. Ступінь використання основних засобів: всі основні засоби використовуються на 100%.

Терміни та умови користування основними засобами (за основними групами): будівлі та споруди - до повного використання, відповідно до технічних характеристик; машини та обладнання - до повного використання, відповідно до технічних характеристик; транспортні засоби - до повного використання, відповідно до технічних характеристик. Всі основні засоби власні, на балансі орендовані засоби не обліковуються.

Зменшення корисності активів

У 2019 році кредитна спілка провела процедуру тестування активів на знецінення. Балансова вартість основних засобів та нематеріальних активів **суттєво не відрізнялась** від їх справедливої вартості. Послідовно аналізуючи зазначені згідно МСФЗ 36 «Знецінення активів» ознаки можливої наявності знецінення, зазначаємо що активи кредитної спілки нормально експлуатуються, знаходяться в доброму стані. Немає підстав вважати, що вартість комплексу активів знизилася більше, ніж передбачалось, виходячи з нормальних умов його експлуатації, зменшення корисності не було, переоцінки не проводилося. Згідно до Наказу №24 від 05.11.2019р. в кредитній спілці відповідно до статті 10 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999р. № 996-XIV а також наказу про облікову політику кредитною спілкою була проведена інвентаризація активів і зобов'язань станом на 30.11.2019 р. За результатами інвентаризації не було виявлено ні нестач, ні перевищення, не виявлено активів та зобов'язань які не відповідають критеріям визнання, інвентаризація у повному обсязі не виявила порушень.

6.2 Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств (рядок 1035)

Кредитна спілка не має довгострокових фінансових інвестицій, кредитна спілка не є членом ОКС.

6.3 Довгострокова дебіторська заборгованість (рядок 1040)

У складі довгострокової дебіторської заборгованості відображено частину кредитного портфеля кредитної спілки за фактичним терміном погашення пізніше ніж 31.12.2020 року відповідно до вимог МСФО 9 за амортизованою вартістю з урахуванням резерву під очікувані кредитні збитки від неповернених позик, наданих фізичним особам-резидентам (кредитів).

Найменування показника	тис.грн.		
	Станом на 31.12.2017р	Станом на 31.12.2018р.	Станом на 31.12.2019р.
Довгострокова дебіторська заборгованість	165	27658	20431
Резерв під очікувані кредитні збитки	0	-1884	-1314
Разом	165	25774	19117

Надання кредитів кредитною спілкою здійснюється на умовах вище ринкових (середньозважена %-ва ставка по кредитам фізичних осіб 21% за 2019 рік), за більш підвищеною ставкою (41,12% за 2019 фінансовий рік), яка в свою чергу перекриває ризики неповернення та знецінення фінансових активів в часі.

Спілка обліковує дебіторську заборгованість (кредити) як довгострокову за визначеним в договорах терміном дії договору, а фактично - рух коштів відбувається в короткостроковий термін, так як кредити надаються не однією сумою одразу, а траншами у вигляді кредитної лінії. Тобто відбуваються рух (погашення, видача) грошових коштів за кредитом в короткостроковий період протягом одного року.

Отже, є обставини, при яких дисконтування кредитною спілкою не застосовується, а саме заборгованість фактично погашається достроково, умови заборгованості значно вище за ринкові, вплив часу на вартість грошей не істотний.

6.4 Інші необоротні активи (рядок 1090)

Кредитна спілка не має інших необоротних активів.

6.5 Запаси (рядок 1100)

Рух запасів за видами за 12 місяців 2019 року:

тис. грн.

	Основні та допоміжні виробничі запаси (канцелярські матеріали)
Станом на 01 січня 2019 року	-
Надходження	204
Вибуття	204
Станом на 31 грудня 2019 року	-

тис. грн.

Аналогічний період минулого року

	Основні та допоміжні виробничі запаси (канцелярські матеріали)
Станом на 01 січня 2018 року	-
Надходження	244
Вибуття	244
Станом на 31 грудня 2018 року	-

Аналогічний період минулого року

тис. грн.

	Основні та допоміжні виробничі запаси (канцелярські та офісні матеріали)
Станом на 01 січня 2017 року	-
Надходження	220
Вибуття	220
Станом на 31 грудня 2017 року	-

6.6 Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги (рядок 1125)

тис.грн.

Найменування показника	Станом на 31.12.2017р	Станом на 31.12.2019р.	Станом на 31.12.2019р.
Розрахунки з вітчизняними постачальниками	429	185	154
Разом	429	185	154

6.7 Інша поточна дебіторська заборгованість (рядок 1155)

Інша поточна дебіторська заборгованість кредитної спілки включається до підсумку Балансу (Звіту про фінансовий стан) відповідно до вимог МСФО 9 за амортизованою вартістю, з урахуванням резерву під очікувані кредитні збитки та представлена наступним чином:

тис.грн.

Найменування показника	Станом на 31.12.2017р.	Станом на 31.12.2018р.	Станом на 31.12.2019р.
Залишок основної суми за кредитами	25388	6150	24073
Сума фактично сформованого резерву під очікувані кредитні збитки на покриття втрат від неповернених позичок	-1147	-946	-2966
Залишок нарахованих, але несплачених процентів за кредитами	1578	1688	1698
Інша дебіторська заборгованість - проданий основний засіб - необоротний актив, який утримувався для продажу, справа в суді	757	1200	350
Сума фактично сформованого резерву під очікувані кредитні збитки: - на нараховані проценти - на іншу поточну дебіторську, а саме : - заборгованість (продовжені кредити), необоротний актив, який утримувався для продажу, справа в суді	-1578 -1028 -	-1517 - -1200	-1698 -1031 -1200

Сума заборгованості позичальників за держмитом та іншими судовими витратами	154	170	159
Разом	24124	5545	20585

МСФЗ 9 резерв під очікувані кредитні збитки

Кредитна спілка нараховує резерв під очікувані кредитні збитки до фінансових активів, що обліковуються:

- за амортизованою вартістю за моделлю ефективної ставки процента.

Таким чином, під порядок знецінення у Кредитній спілці підпадають **фінансові активи, що обліковуються за амортизованою вартістю:**

- Видані кредити членам кредитної спілки
- Інша дебіторська заборгованість

Кредитна спілка нараховує резерви під очікувані кредитні збитки, виходячи з поточної кредитної якості активу та того, наскільки змінився рівень кредитного ризику порівняно з датою первісного визнання.

Станом на 31.12.202019р. кредитна спілка нарахувала резерви під очікувані кредитні збитки в сумі 8210 тис.грн.в розмірі 100%, а саме:

- на всі прострочені кредити в сумі 4281 тис.грн.,;
- на нараховані, але не сплачені відсотки по кредитах в сумі 1698 тис.грн.;
- на пролонговані кредити в сумі 1031 тис.грн.;
- на іншу дебіторську заборгованість (необоротний актив, який перейшов у власність Кредитної спілки від боржника, але можливості реалізувати немає, так як справа знаходиться в суді) в сумі 1200 тис. грн..

Резерви були нараховані з урахуванням оцінки станом на 31.12.2019р. чи зазнав кредитний ризик за вищевказаними фінансовими інструментами значного зростання з моменту первісного визнання. Для виконання такої оцінки Кредитна спілка порівняла ризик настання дефолту станом на звітну дату з ризиком на дату первісного визнання. Для цього Кредитна спілка використовувала обґрунтовано необхідну та підтверджувальну інформацію, що є доступною без надмірних витрат або зусиль, і яка вказала на значне зростання кредитного ризику з моменту первісного визнання. Тому вищезазначені фінансові інструменти були віднесені до третьої стадії знецінення у розмірі 100%.

Рекласифікації фінансових активів із категорії в категорію не відбувалося.

Модифікації фінансових активів у 2019 році були несуттєвими.

Кредитна спілка проводить аналіз та оцінку рівня кредитного ризику з використанням **індивідуального підходу**.

Кредитна спілка провела аналіз фінансових активів за 2019 рік, оцінило чи є об'єктивні свідчення того, що корисність фінансових активів або групи фінансових активів, що оцінюються за амортизованою собівартістю, зменшується (значні фінансові труднощі боржника; порушення контракту, яке призводить до невиконання зобов'язань чи прострочування платежів відсотків або основної суми; надання позикодавцем (з економічних чи юридичних причин, пов'язаних із фінансовими труднощами позичальника) пільгових умов, які позикодавець не розглядав би за інших умов; зникнення активного ринку для цього фінансового активу внаслідок фінансових труднощів; суттєве зниження попередньо оцінених майбутніх грошових потоків від групи фінансових активів тощо).

6.8 Поточні фінансові інвестиції (рядок 1160)

Кредитна спілка не має поточних фінансових інвестицій.

6.9 Гроші та їх еквіваленти (рядок 1165)

Складові статті Гроші та їх еквіваленти, відображеної у рядку 1165, наведено у таблиці нижче

тис.грн.

Найменування показника	Станом на 31.12.2017р.	Станом на 31.12.2018р	Станом на 31.12.2019р
Готівка	56	13	50
Поточний рахунок у банку	1029	1704	1853
Грошові кошти в дорозі	0	0	0

Разом	1085	1717	1903
-------	------	------	------

6.10 Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття (рядок 1200)

Активи, утримувані для продажу з урахуванням вимог МСФЗ 5, оцінюються за балансовою вартістю. У цій фінансовій звітності активи, утримувані для продажу, відображені за балансовою вартістю.

тис.грн.

Найменування показника	Станом на 31.12.2017р.	Станом на 31.12.2018р.	Станом на 31.12.2019р.
Необоротні активи утримувані для продажу та групи вибуття	2872	-	-
Всього	2872	-	-

До необоротних активів утримуваних для продажу Кредитна спілка відносить нерухоме майно, що набуто Спілкою у власність в порядку задоволення забезпечених вимог кредитора на підставі ст. 37 Закону України «Про іпотеку».

На підставі заяви Спілки про реєстрацію права власності на нерухоме майно, в порядку передбаченому ст. 37 Закону України «Про іпотеку» - державним реєстратором приймається рішення про державну реєстрацію прав та їх обтяжень та вноситься відповідний запис до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно. Відповідно до вимог Закону України «Про іпотеку» - Іпотекодержатель набуває предмет іпотеки у власність за вартістю, визначеною на момент такого набуття на підставі оцінки предмета іпотеки суб'єктом оціночної діяльності.

6.11 Зареєстрований (пайовий) капітал (рядок 1400)

Відповідно до МСБО 32, у якості пайового капіталу кредитна спілка визнає обов'язкові пайові внески членів кредитної спілки. Рух таких внесків відображено у Звіті про власний капітал у графі 3.

6.12 Додатковий капітал (рядок 1410)

У складі додаткового капіталу кредитна спілка визнає необов'язкові цільові внески членів кредитної спілки в додатковий капітал. Рух таких внесків відображено у Звіті про власний капітал в графі 3.

Відповідно до положення про фінансове управління кредитна спілка формує додатковий капітал за рахунок добровільних цільових внесків. Протягом 2019 року додатковий капітал кредитної спілки збільшився на суму 3106 тис. грн.

6.13 Резервний капітал (рядок 1415)

Кредитна спілка формує резервний капітал відповідно до Положення про фінансове управління. Джерела формування резервного капіталу передбачені Статутом та Положенням про фінансове управління. Відповідно до положення про фінансове управління кредитна спілка сформувала резервний капітал за рахунок внесків членів Спілки та нерозподіленого прибутку. Рух коштів резервного капіталу відображено у Звіті про власний капітал у графі 6.

6.14 Нерозподілений прибуток (непокритий збиток) (рядок 1420)

У цій фінансовій звітності, відповідно до вимог МСФЗ, кредитна спілка вираховує фінансовий результат методом нарахування та за принципом відповідності доходів та витрат. Використання нерозподіленого прибутку протягом 2019 року відображено у Звіті про власний капітал у графі 7.

6.15 Інші довгострокові зобов'язання (рядок 1515)

У складі інших довгострокових зобов'язань кредитна спілка відображає внески (вклади на депозитні рахунки членів кредитної спілки за фактичним терміном погашення пізніше ніж 31 грудня 2020р.у сумі 15239 тис. грн.

В кредитній спілці станом на 31.12.2019р. відсутня заборгованість по довгостроковим зобов'язанням за яким наступив термін погашення.

тис.грн.

Найменування показника	Станом на 31.12.2017р.	Станом на 31.12.2018р.	Станом на 31.12.2019р.
------------------------	------------------------	------------------------	------------------------

Інші довгострокові зобов'язання Вклади (внески) на депозитні рахунки.	7053	- 13158	- 15239
Нараховані відсотки	387	-	-
Всього	7440	13158	15239

6.16 Довгострокові забезпечення (рядок 1520)

Кредитна спілка не формує довгострокових забезпечень.

6.17 Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями (рядок 1610)

Кредитна спілка не має поточної кредиторської заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями.

6.18 Поточна заборгованість за розрахунками з бюджетом, страхування та з оплати праці (1620,1625,1630)

Податки до сплати включали наступні види податків:

Найменування показника	тис.грн.		
	Станом на 31.12.2017	Станом на 31.12.2018	Станом на 31.12.2019
Податок з доходів фізичних осіб	232	177	209
Податок на прибуток	36	48	49
Військовий збір	19	15	17
Розрахунками зі страхування	2	2	1
Всього	289	242	276

Кредитна спілка не має простроченої заборгованості з виплати заробітної плати. Кредитна спілка своєчасно та в повному обсязі сплачує податки на заробітну плату, депозитні та додатково пайові внески. Станом на 31.12.2019 р. у звітності відображено нараховану заробітну плату за грудень, нарахований податок з доходів фізичних осіб та інших обов'язкових платежів, які будуть сплачені в січні 2020 р.

6.19 Поточні забезпечення (рядок 1660)

Деталізація статті Поточні забезпечення наведена в таблиці нижче:

Види забезпечень і резервів	тис.грн.				
	Залишок на початок року	Створено в звітному році	Використано в звітному році	Сторновано в звітному році	Залишок на кінець року
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	30	32	24	6	32
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	-	-	-	-	-
Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів	-	-	-	-	-
Забезпечення за юридичними зобов'язаннями (укладеними договорами), що відносяться до діяльності у звітному році	-	-	-	-	-
Разом	30	32	24	6	32

6.20 Інші поточні зобов'язання (рядок 1690)

Деталізація статті Інші поточні зобов'язання наведена в таблиці нижче:

Найменування показника	тис.грн.		
	Станом на 31.12.2017р.	Станом на 31.12.2018р.	Станом на 31.12.2019р.
Необов'язкові добровільні Пайові внески	13809	9674	12654
Поточні зобов'язання за внесками (вкладами) на депозитні рахунки	513	413	392

Відсотки нараховані на депозитні внески	-	822	708
Відсотки нараховані на додаткові пайові внески	1681	1296	1439
Інша кредиторська заборгованість	-	1	15
Інша кредиторська заборгованість (невиплачена компенсація за проданий необоротний актив члену КС)	-	123	
Розрахунки з особами, що припинили членство у КС (обов'язкові пайові внески)	-	1	1
РАЗОМ	16003	12330	15209

В кредитній спілці станом на 31.12.2019р. відсутня заборгованість по поточним зобов'язанням за якими наступив термін погашення.

7. Інформація, що підтверджує статті, подані у звіті про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)

Статі	12 місяців 2017р.	12 місяців 2018 р.	12 місяців 2019 р.
Собівартість наданих послуг		-	-
Інші операційні доходи (проценти, пеня, відшкодування раніше списаних активів)	14337	17266	22517
Інші фінансові доходи (відсотки нараховані за розміщення коштів на депозитному рахунку в банку)	21	49	53
Інші доходи (доходи отримані від продвжу необоротних активів утримуваних для продажу)	413	439	520
Від продажу основного засобу (автомобіля)			15
Інші фінансові витрати в т.ч.:	5249	5196	6346
Нарахування % по депозитам	632	2876	3159
Нарахування на додаткові пайові внески	4617	2320	3187
Інші операційні витрати, (рекламні, інформаційно консультаційні, збиток від продажу необ. активів утримуваних для продажу, господарські витрати, формування резервів)	8635	-	-
Інші операційні (витрати на формування резерву під очікувані кредитні внески, штрафи)	-	3057	4352

7.1 Інші операційні доходи, інші фінансові доходи, інші доходи (рядки 2120, 2220, 2240)

Дохід у фінансовій звітності кредитної спілки визнається методом нарахування. Проценти за кредитами визнаються із застосуванням методу ефективної ставки відсотка. Коли виникає невизначеність щодо отримання нарахованих процентів, які були визнані доходом, такі проценти визнаються як витрати, а не як коригування суми первісно визнаного доходу.

Доходи включаються до складу Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) на підставі принципів нарахування і відповідності відображення в бухгалтерському обліку і звітності тих періодів, до яких вони відносяться.

Деталізація статей: інші операційні доходи, інші фінансові доходи та інші доходи наведена в таблиці нижче:

Найменування показника	Станом на 31.12.2017р.	Станом на 31.12.2018р.	Станом на 31.12.2019р.
Нараховані проценти за кредитами, пеня	12292	15984	20842
Зменшення резервів	(1343)	264	1669
- на нараховані проценти			
-на іншу дебіторську заборгованість на списані раніше активів	702	18	6
Інші фінансові доходи (відсотки нараховані за розміщення коштів на	21	49	53

депозитному рахунку в банку)			
Інші доходи, а саме -доходи отримані від продажу необоротних активів утримуваних для продажу -від продажу основного засобу (автомобіль)	413	439	520
Разом доходи	14771	17754	23105

7.2 Адміністративні витрати, інші операційні витрати та фінансові витрати (рядки 2130, 2180, 2250)

Визнання витрат у фінансовій звітності кредитної спілки здійснюється за принципом нарахування. Кредитна спілка аналізує витрати із застосуванням класифікації, яка базується на характері витрат. У фінансовій звітності витрати на сплату відсотків визнаються, обчислені за допомогою методу ефективного відсотка. Суми, розподілені на додаткові пайові внески, у фінансовій звітності відображаються у складі фінансових витрат. Витрати визнаються на основі безпосереднього зіставлення між понесеними витратами і прибутками по конкретних статтях доходів, що припускає одночасне визнання прибутків і витрат, що виникають безпосередньо і спільно від одних і тих же операцій або інших подій. Витрати включаються до складу Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) на підставі принципів нарахування і відповідності відображення в бухгалтерському обліку і звітності тих періодів, до яких вони відносяться.

Деталізація статей витрат Адміністративні витрати, Інші операційні витрати та Фінансові витрати наведена в таблиці нижче:

Найменування показника	Станом на 31.12.2017р.	Станом на 31.12.2018р.	Станом на 31.12.2019р.
тис.грн			
Адміністративні витрати			
Матеріальні витрати	205	251	196
Витрати на виплати працівникам	281	392	527
Витрати на амортизацію	201	277	445
Інші витрати - оренда, утримання офісу, забезпечення діяльності (рекламні, інформаційно консультативні, збиток від продажу необ. активів утримуваних для продажу, господарські витрати)	-	8314	10965
Разом Адміністративні витрати	687	9234	12133
Інші операційні витрати			
Витрати на нарахування резерву під очікувані кредитні збитки на покриття втрат від неповернених позичок	243	1683	3882
Витрати на сплату штрафних санкцій	-	-	20
Витрати на нарахування резерву під очікувані кредитні збитки на нараховані проценти за МСФЗ	1063	1374	450
Інші витрати - оренда, утримання офісу, забезпечення діяльності	7329		
Разом Інші операційні витрати	8635	3057	4352
Фінансові витрати			
Нараховані проценти на внески (вклади) на депозитні рахунки членів кредитної спілки	632	2876	3159
Нараховані відсотки на додаткові пайові внески	4617	2320	3187
Нараховані проценти за фінансовими зобов'язаннями перед юридичними особами	-	-	-
Разом Фінансові витрати	5249	5196	6346
Разом витрати	14571	17487	22831

Кредитною спілкою були понесені **інші операційні витрати та адміністративні витрати**, які складаються з витрат пов'язаних зі сплатою різного виду послуг.

Податки на прибуток

Поточна ставка податку на прибуток у 2019 році складала 18%.

Податкове законодавство – в даний час в Україні діє ряд законів і нормативних актів відносно різноманітних податків та зборів, які стягуються як державними так і місцевими органами влади. Податки, які застосовуються, включають податок на прибуток, нарахування на фонд заробітної плати, акциз та інші податки та збори. Закони, які регулюють ці податки часто змінюються, а їх положення часто нечіткі або не розроблені, існують різні точки зору відносно тлумачення правових норм, що викликає загальну невизначеність і створює підстави для конфліктних ситуацій. Ці факти створюють податкові ризики, значно перевищуючі ризики в країнах з більш розвиненими податковими системами.

Інтерпретації керівництвом кредитної спілки законодавства застосовного до операцій та діяльності кредитної спілки може бути оскаржена відповідними фіскальними органами. Події що відбувалися і відбуваються в Україні вказують на те, що податкові органи можуть зайняти більш жорстку позицію при інтерпретації законодавства та перевірці податкових розрахунків. Як наслідки можуть бути донараховані податки, пені, штрафи.

Як результат цього активи та операційна діяльність кредитної спілки можуть підлягати ризику в разі будь-яких несприятливих змін у політичному та економічному середовищу.

Податкові ризики – ризики, що виникають у разі прийняття кредитною спілкою позицій щодо розрахунку податку на прибуток, та можуть бути оскаржені податковими органами і призвести до нарахування податків, штрафів, до зміни наявних податкових збитків чи прибутків, за оцінкою керівництва кредитної спілки знаходяться у звичайних невизначених межах з низькою ймовірністю реалізації.

8. Інформація, що підтверджує статті, подані у звіті про рух грошових коштів (за прямим методом)

Звіт щодо руху грошових коштів кредитної спілки за звітний період складено за вимогами МСБО 7 «Звіт про рух грошових коштів» за прямим методом, згідно з яким розкривається інформація про основні класи валових надходжень грошових коштів чи валових виплат грошових коштів на нетто-основі. У звіті відображено рух грошових коштів від операційної та не операційної (інвестиційної та фінансової) діяльності.

Статті звіту	2017 рік	2018 рік	2019 рік
Надходження від реалізації продукції (товарів, послуг)	-	-	-
Надходження авансів від покупців і замовників	-	-	-
Надходження від боржників неустойки (штрафи, пені)	-	157	-
Надходження фінансових установ від повернених позик	20480	36332	33883
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках	-	-	-
Інші надходження (проценти, пеня)	29538	38702	38669
Витрачання на оплату товарів, робіт, послуг	5030	4961	7103
Витрачання на оплату праці	167	221	332
Витрачання на відрахування на соціальні заходи	50	65	98
Витрачання на оплату зобов'язань з податків та зборів	960	1168	1334
Витрачання фінансових	-	48216	48037

тис.грн.

установ на надання позик			
Інші витрачання	44184	21330	15558
Чистий рух коштів від операційної діяльності	-373	-364	90
Надходження від реалізації фінансових активів	13855	28316	-
Необоротних активів	-	-	500
Надходження від отриманих відсотків	-	-	
Надходження від погашення позик	-	-	
Витрачання на придбання фінансових інвестицій	13820	27992	-
Витрачання на придбання необоротних активів	-	-	1271
Витрачання на надання позик	-	-	
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	-	324	-771
Надходження від власного капіталу	1006	672	867
Інші надходження	-	-	-
Інші платежі	-	-	
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	1006	672	867
Чистий рух грошових коштів за звітний період	668	632	186
Залишок коштів на початок року	417	1085	1717
Залишок коштів на кінець року	1085	1717	1903

8.1 Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені)

В статті Надходження від боржників неустойки (штрафів, пені) зазначено погашення штрафних санкцій по кредитних договорах, здійснених грошовими коштами.

8.2 Надходження фінансових установ від повернення позик (рядок 3055)

В статті Надходження фінансових установ від повернення позик кредитна спілка відображає погашення по основній сумі кредитів, здійснені грошовими коштами.

8.3 Інші надходження (рядок 3095)

Деталізація статті Інші надходження наведена в таблиці нижче:

Найменування показника	Станом на 31.12.2017р	Станом на 31.12.2018р.	Станом на 31.12.2019р.
Сплачені проценти за кредитами	8526	11539	14353
Залучення внесків (вкладів) на депозитні рахунки	7049	7721	4718
Внесення додаткових пайових внесків	7678	6330	5511
Внесення зворотніх цільових внесків у додатковий капітал	-	5771	6921
Відшкодування судових витрат	10	9	26
Інше (продаж необоротних активів утримуваних для продажу, інше)	6275	7332	7040
Разом інших надходжень	29638	38702	38669

тис.грн.

8.4 Витрачання на оплату товарів (робіт, послуг) (рядок 3100)

В статті Витрачання на оплату товарів (робіт, послуг) кредитна спілка відображає сплачені грошові кошти постачальникам за послуги, товарно-матеріальні цінності, роботи, необхідні для забезпечення діяльності кредитної спілки.

8.5 Витрачання на оплату праці (рядок 3105)

В статті Витрачання на оплату праці кредитна спілка зазначає фактично виплачені грошові кошти на оплату праці працівників.

8.6 Витрачання на оплату відрахувань на соціальні заходи (рядок 3110)

В статті Витрачання на оплату відрахувань на соціальні заходи відображається фактично сплачений Єдиний соціальний внесок.

8.7 Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів (рядок 3115)

В статті Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів зазначаються фактично направлені грошові кошти на оплату податку з доходів фізичних осіб, військового збору та інших обов'язкових платежів.

8.8. Витрачання фінансових установ на надання позик (рядок 3155)

Деталізація наведена в таблиці нижче:

Тис. грн.

Найменування показника	Кількість укладених договорів 2018р.	Сума виданих кредитів 2018р. Тис. грн.	Кількість укладених договорів 2019р.	Сума виданих кредитів 2019р. Тис. грн.
Комерційні кредити	214	47190	220	48037
Споживчі кредити (видані транші)	-	620	-	-

8.9 Інші витрачання (рядок 3190)

Деталізація статті Інші витрачання наведена в таблиці нижче:

тис.грн.

Найменування показника	Станом на 31.12.2017р.	Станом на 31.12.2018р.	Станом на 31.12.2018р
Повернення внесків членам кредитної спілки	1460	1427	1786
Виплата процентів за внесками (вкладами) на депозитні рахунки та пайовим внескам членам кредитної спілки	2575	3207	3876
Сплата судового збору	94	26	5
Повернення додаткового пайового внеску	9618	7193	5122
Надання кредитів членам КС	17177	-	-
Інше (цільовий внесок в додатковий капітал)	3260	9477	4769
Разом інших витрачань	44184	21330	15558

8.10 Інформація, що підтверджує надходження коштів в результаті інвестиційної діяльності (рядок 3200,3205)

В статті надходження від реалізації фінансових інвестицій зазначається фактично повернута сума депозитного внеску, яка була розміщена на депозитному рахунку в банку.

В статті надходження від реалізації необоротних активів зазначається сума, яка була отримана за продаж основного засобу.

8.11 Інформація, що підтверджує витрачання коштів в результаті інвестиційної діяльності (рядок 3255, 3260)

В статті витрачання на придбання фінансових інвестицій зазначається фактично перерахована сума на депозитний рахунок в банку.

В статті витрачання на придбання необоротних активів зазначається сума перерахована за придбання основного засобу.

8.12 Інформація, що підтверджує надходження коштів у результаті фінансової діяльності. рядок (3300)

В статті надходження від власного капіталу зазначається фактично сплачена сума членами кредитної спілки в резервний капітал.

9. Інформація, що підтверджує статті, подані у Звіті про власний капітал

У Звіті про власний капітал кредитна спілка відображає рух власного капіталу в розрізі складових капіталу, визнаного відповідно до МСФЗ.

По графі 3:

В рядку 4240 відображаються внесені членами кредитної спілки внески до пайового капіталу, які можуть бути повернені тільки при припиненні членства. В рядку 4275 відображаються внески, повернені особам, які припинили членство в кредитній спілці, або визнані до повернення та переведені до складу зобов'язань кредитної спілки.

По графі 5:

В рядку 4240 відображаються внесені членами кредитної спілки необов'язкові зворотні внески до цільового капіталу, які формують додатковий капітал кредитної спілки.

По графі 6:

В рядку 4210 зазначається сума відрахувань до резервного капіталу за рішеннями органів управління, зокрема, за рішенням спостережної ради 0,00 грн. За рішенням загальних зборів 204 тис.грн.

В рядку 4240 відображаються внески членів в резервний капітал відповідно до Статуту кредитної спілки та внутрішніх положень.

По графі 7

У рядку 4100 відображено фінансовий результат діяльності, визначений у відповідності до Міжнародних стандартів фінансової звітності.

В рядку 4210 відображено відрахування до резервного капіталу.

Графи 4, 8 та 9 кредитною спілкою не заповнюються.

Тис.грн.					
Стаття	Зареєстрований капітал	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Всього
Залишок на 01.01.2019 року	2	3843	4526	461	8832
Коригування:	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на 01.01.2019	2	3843	4526	461	8832
Чистий прибуток(збиток) за 2019рік				225	225
Прибуток використаний на формування РК			204	-204	0
Внески до капіталу		8359	867		9226
Інші зміни в капіталі		-5253			5253
Залишок на 31.12.2019	2	6949	5597	482	13030

Тис.грн.					
Стаття	Зареєстрований капітал	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Всього
Залишок на 01.01.2018 року	1	1759	3690	406	5856
Коригування:	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	-	-	-	-	-
Скоригований	1	1759	3690	406	5856

залишок на 01.01.2018					
Чистий прибуток(збиток) за 2018 рік				219	219
Прибуток використаний на формування РК			164	-164	0
Внески до капіталу		10333	672		11005
Інші зміни в капіталі	1	-8249			-8248
Залишок на 31.12.2018	2	3843	4526	461	8832

Тис.грн.

Стаття	Зареєстрований капітал	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Всього
Залишок на 01.01.2017 року	2	9990	3137	290	13419
Коригування:	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	-	-	-	-	-
Скоригований залишок на 01.01.2017	2	9990	3137	290	13419
Чистий прибуток(збиток) за 2017 рік				164	164
Прибуток використаний на формування РК			48	-48	
Внески до капіталу		1101	505		1606
Інші зміни в капіталі	-1	-9332			-9333
Залишок на 31.12.2017	1	1759	3690	406	5856

Розрахунок нормативів достатності капіталу та платоспроможності

2.2.1. Достатність капіталу	Капітал кредитної спілки не може бути меншим, ніж 10 відсотків від суми її загальних зобов'язань. Контроль за дотриманням цього нормативу здійснюється щоденно на початок робочого дня. На дату звітності фактичне значення нормативу становить 154,41 %
2.2.2. Коефіцієнт платоспроможності	Коефіцієнт платоспроможності визначається як співвідношення регулятивного капіталу (власних коштів) кредитної спілки до сумарних активів, зважених за ступенем ризику та суми залишку зобов'язань членів кредитної спілки перед третіми особами, за якими кредитна спілка виступає поручителем, зважених за ступенем ризику. Нормативне значення не менше 7-8%. Станом на дату звітності фактичне значення нормативу становить 26,47%
2.2.4. Мінімальний розмір резервного капіталу	Змінами до Розпорядження №7 від 16.01.2004р., встановлена вимога щодо мінімального розміру резервного капіталу в розмірі 10% від зобов'язань кредитної спілки. На дату звітності загальна сума зобов'язань складає 18078120,40 грн. Мінімальний розмір резервного капіталу, який розміщений в активах на рахунках в банку становить 928 157,90 грн. - на поточному рахунку та 925000,00 грн. на депозитному рахунку. Загальна сума розміщених активів 1 853157,90 грн. Даний норматив відповідає вимогам Розпорядження №7.

10. Управління ризиками

На думку керівництва кредитної спілки станом на 31 грудня 2019 року відповідні положення

законодавства інтерпретовані коректно, вірогідність збереження фінансового положення, в якому знаходиться кредитна спілка в зв'язку з податковим, валютним та митним законодавством, являється високою. Для тих випадків коли на думку керівництва кредитної спілки, є значні сумніви в збереженні вказаного положення кредитної спілки в фінансовій звітності визнані належні зобов'язання.

В процесі своєї господарської діяльності кредитна спілка схильна до ряду ризиків, що притаманні як сфері професійної діяльності зокрема так і господарській діяльності в цілому. Загальна політика кредитної спілки по управлінню ризиками націлена на мінімізацію потенційних наслідків для кредитної спілки.

Система управління ризиками кредитної спілки складається з сукупності визначених правил та процедур, спрямованих на виявлення, оцінку та управління ризиками діяльності з урахуванням її профілю ризиків (сукупності властивих їй видів ризику).

Система відповідних заходів із запобігання та мінімізації впливу ризиків складається з таких елементів:

- внутрішній контроль/аудит (відповідальний працівник)
- корпоративне управління (організаційна структура, підпорядкування та функції посадових осіб та працівників, розподіл прав і обов'язків, правила та процедури прийняття рішень, щодо діяльності та контролю).

Серед ризиків кредитна спілка визначає істотні ризики для неї, тобто реалізація яких буде мати істотний вплив на діяльність або фінансовий стан, визначає заходи щодо запобігання та мінімізації впливу. Кредитна спілка **істотним** для себе розглядає **кредитний, ринковий, операційний ризик та ризик ліквідності**.

Система управління ризиками розроблена та затверджена вищим органом управління, є внутрішнім документом, що регламентує функціонування та визначає профіль ризиків і систему заходів із запобігання та мінімізації впливу ризиків на діяльність кредитної спілки, а також встановлює права, обов'язки та розподіляє відповідальність у процесі управління ризиками.

До ризиків, які можуть виникати при провадженні професійної діяльності належать такі їх види:

Загальний фінансовий ризику (ризик банкрутства) – ризик неможливості продовження діяльності кредитної спілки, яке може виникнути при погіршенні фінансового стану кредитної спілки, якості його активів, структури капіталу, при виникненні збитків від його діяльності всі внаслідок перевищення витрат над доходами

Операційний ризик – ризик виникнення збитків, які є наслідком недосконалої роботи внутрішніх процесів та систем кредитної спілки, її персоналу або результатом зовнішнього впливу. Операційний ризик включає ризик персоналу, інформаційно-технологічний ризик, правовий ризик.

Ризик втрати ділової репутації – ризик виникнення збитків, пов'язаних зі зменшенням кількості клієнтів або контрагентів кредитної спілки через виникнення у суспільстві несприятливого сприйняття кредитної спілки, зокрема її фінансової стійкості, якості послуг, що надаються, або її діяльності в цілому, який може бути наслідком реалізації інших ризиків

Стратегічний ризик – ризик виникнення збитків, які пов'язані з прийняттям неефективних управлінських рішень, помилками, які були допущені під час їх прийняття, а також з неналежною реалізацією рішень, що визначають стратегію діяльності та розвитку кредитної спілки.

Кредитний ризик – ризик виникнення в кредитній спілці фінансових втрат (збитків) внаслідок невиконання в повному обсязі або неповного виконання контрагентом своїх фінансових зобов'язань перед кредитною спілкою відповідно до умов договору. Розмір збитків у цьому випадку пов'язаний із сумою невиконаного зобов'язання.

Протягом 2019р. кредитною спілкою було подано до суду, та отримано рішення:

-754/5913/19 про стягнення заборгованості за кредитним договором, отримано рішення суду на 61 199,90 грн. триває примусове виконання рішення суду;

-759/24015/19 про звернення стягнення на майно, що передано спадкоємцю у натурі (ціна позову 77 185,75), триває судовий розгляд;

Ринковий ризик – ризик виникнення фінансових втрат (збитків), які пов'язані з несприятливою зміною ринкової вартості фінансових інструментів у зв'язку з коливаннями цін на чотирьох сегментах фінансового ринку, чутливих до зміни відсоткових ставок: ринку боргових цінних паперів, ринку пайових цінних паперів, валютному ринку і товарному ринку. Ринковий ризик включає процентний ризик, пайовий ризик, валютний ризик, товарний ризик.

Ризик ліквідності – ризик виникнення збитків в кредитній спілці у зв'язку з неможливістю своєчасного виконання нею в повному обсязі своїх фінансових зобов'язань, не зазнавши при цьому неприйнятних втрат, внаслідок відсутності достатнього обсягу високоліквідних активів.

Особливим видом ризику є системний ризик – ризик виникнення збитків у значній кількості установ, який обумовлений неможливістю виконання ними своїх зобов'язань у зв'язку з невиконанням (несвоєчасним виконанням) зобов'язань однією установою внаслідок реалізації у неї

кредитного ризику, ризику ліквідності або іншого ризику. Системний ризик несе загрозу порушення діяльності всієї фінансової системи.

Управління ризиками

Ризик персоналу як складової операційного ризику

Заходи для запобігання та мінімізації впливу ризику персоналу кредитної спілки:

- виважена політика підбору кваліфікованих кадрів
- встановлення жорсткіших критеріїв відбору персоналу та додаткових вимог до кваліфікації та дисципліні
- проведення навчання та підвищення кваліфікації
- обмеження доступу до інсайдерської інформації та інформації з обмеженим доступом
- перевірка правомірності та безпомилковості проведення операцій
- чітке розмежування повноважень та обов'язків
- контроль за дотриманням визначених посадових інструкцій
- наявність таких інструкцій
- встановлення ефективних процедур вирішення конфліктів

Ризик інформаційно-технологічного впливу як складової операційного ризику

Заходи для запобігання та мінімізації впливу ризику ІТ

- використання надійних технічних, програмних, ІТ систем і засобів комунікації та зв'язку
- забезпечення безперебійного їх функціонування
- застосування засобів захисту інформації на всіх етапах обробки і зберігання
- дублювання та архівування інформації
- організація контролю доступу до інформації та приміщень

Ризик правовий як складової операційного ризику

Заходи для запобігання та мінімізації впливу ризику правового

- чітке розмежування повноважень та відповідальності, регламентування
- своєчасне інформування про зміни у законодавстві та внутрішніх документах
- розробка типових форм та інших документів
- попередження порушень вимог нормативно-правових актів, шляхом аудиту(контролю)

Ризик втрати ділової репутації

Заходи для запобігання та мінімізації впливу ризику втрати репутації

- вибір виваженої бізнес-стратегії
- контроль за послідовним впровадженням цілей, завдань та управлінських рішень
- підвищення рівня кваліфікації керівників всіх рівнів
- забезпечення відповідності оперативних планів діяльності установи її цілям

Розрахунок коефіцієнта покриття операційного ризику:

Показники	Значення, тис.грн.
1.Власний капітал (розділ 1 пасиву балансу) на 31.12.2019 р.	13030
2.величина нетто –доходу за 2016 рік (чистий дохід від операц. Діяльності)	290
3.величина нетто –доходу за 2017 рік (чистий дохід від операц. Діяльності)	406
4.величина нетто –доходу за 2018 рік (чистий дохід від операц. Діяльності)	482
5.середнє значення «+» нетто-доходу , грн (п.2+п.3+п.4)/3	1178
6.величина операційного ризику (становить 15% від розміру середнього річного нетто-доходу за 3 попередні фінансові роки в яких був отриманий позитивний! Нетто-дохід) (п.5*15%)	176
7.коефіцієнт покриття операційного ризику, нормативне значення не менше 1 (п.1/п.6)	74

Схильність кредитної спілки до ризиків на кінець звітного періоду та інформація про концентрацію ризиків:

Управління капіталом

Капітал кредитної спілки складається з власного капіталу, який належить засновнику, що включає в себе статутний капітал та нерозподілений прибуток. Кредитна спілка здійснює контроль за капіталом шляхом проведення **аналізу суми** власного капіталу та можливості її коригування з метою збереження спроможності продовжувати свою діяльність, забезпечення дохідності та раціонального використання фінансів.

Протягом 12 місяців 2019 року **не було змін** у підході кредитної спілки до управління капіталом, керівництво кредитної спілки здійснює огляд структури капіталу на щорічній основі.

Розрахунок вартості чистих активів кредитної спілки:

тис.грн.

Період	Активи	Зобов'язання	Вартість чистих активів (гр.1-гр.2)
2017 рік	29619	23763	5856
2018 рік	34604	25772	8832
2019 рік	43791	30761	13030

Загальний фінансовий ризик (ризик банкрутства)

Заходи для запобігання та мінімізації впливу загального фінансового ризику (ризик банкрутства) кредитної спілки:

- контроль за фінансовим станом кредитної спілки, якістю активів, структурою капіталу
- коригування у разі появи ознак погіршення

Ринкові ризики

Валютний ризик

Кредитна спілка не була схильна до валютного ризику станом на 31 грудня 2019 року, оскільки не мало жодних монетарних активів або зобов'язань деномінованих в іноземній валюті та не мало наслідків коливання курсів іноземних валют та золота.

Товарний ризик – поточний або майбутній прибуток кредитної спілки **може** бути під негативним впливом змін ринкових цін на товари та послуги кредитної спілки, а також коливанням цін на похідні фінансові інструменти, базовим активом яких є товари та послуги.

Процентний та пайовий ризик – негативні наслідки коливання цін на фінансові інструменти, процентної ставки.

Для кредитної спілки на кінець звітного періоду та протягом 2019 року товарний, пайовий та процентні ризики були досить суттєві.

Менеджмент кредитної спілки усвідомлює, що коливання справедливої вартості або майбутніх грошових потоків від фінансового інструмента впливає як на доходи кредитної спілки так і на вартість його чистих активів. Усвідомлюючи значні ризики в даному середовищі (фінансовій системі України), менеджмент Кредитної спілки контролює частку активів, що розміщуються в фінансові інструменти з метою ефективного використання вільних коштів для максимальних доходів.

Кредитний ризик – Для кредитної спілки основним фінансовим інструментом, схильним до кредитного ризику є **торгова та інша дебіторська** заборгованість. Компанія мінімізує свій кредитний ризик шляхом укладання угод з покупцями, що мають відповідні кредитні історії. Інші статті фінансової звітності не схильні до кредитного ризику. Не дивлячись на те, що платіжна здатність дебіторів кредитної спілки визначається різними економічними факторами, керівництво кредитної спілки вважає, що **резерв** на покриття сумнівної заборгованості є достатнім для компенсації можливих збитків, пов'язаних з непогашенням сумнівної заборгованості.

Грошові кошти розміщуються в банках, які на момент відкриття рахунків мають мінімальний ризик дефолту та вважаються достатньо надійними. Максимальна сума кредитного ризику на звітну дату являє собою **балансову вартість фінансових активів.**

Заходи для запобігання та мінімізації впливу кредитного ризику, що застосовуються менеджментом кредитної спілки:

- встановлення внутрішнього обмеження обсягу дебіторської заборгованості в активах кредитної спілки
  - ліміти щодо боргових зобов'язань перед одним контрагентом
  - диверсифікація структури дебіторської заборгованості
  - аналіз платоспроможності контрагентів
  - здійснення заходів щодо недопущення наявності в активах простроченої дебіторської заборгованості
- Керівництво застосовує кредитну політику та здійснює постійний контроль за схильністю до кредитного ризику.

Формування резервів

У 2019 році був проведений аналіз концентрації кредитного ризику за найбільшими контрагентами, аналіз по строкам погашення та створений резерв під очікувані кредитні збитки.

Сума нарахованого резерву згідно Розпорядження 7 станом на 31.12.2019 року склала 8210 тис.грн., а саме:

1. 4281 тис. грн. - **резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок.** Даний резерв відображається в Додатку 3 «Звітні дані про склад активів і пасивів» рядок 021 графа 4 та додатку 5 «Звітні дані про розрахунок необхідної суми резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок» рядок 040, графа 7.
2. 1698 тис. грн. - **резерв на нараховані, але не сплачені відсотки** відображається тільки у фінансовій звітності **Формі 2 «Звіт про фінансові результати»** в рядку 2180 графа 3.
3. 1031 тис. грн.- **резерв на пролонговані кредити** формується кредитною спілкою відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності . Відображаються у фінансовій звітності у **Формі**

2 «Звіт про фінансові результати» в рядку 2180 графа 3.

4. 1200 тис. грн. – резерв під знецінення на іншу поточну дебіторську заборгованість(нерухоме майно, яке кредитна спілка не може реалізувати у зв'язку з тим, що справа знаходиться у суді)формується кредитною спілкою відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності . Відображаються у фінансовій звітності у Формі 2 «Звіт про фінансові результати» в рядку 2180 графа 3.

Ризик ліквідності – ризик того, що у кредитної спілки виникнуть труднощі з розрахунками за фінансовими зобов'язаннями, що здійснюються грошовими коштами або іншими фінансовими активами на кінець звітного періоду **незначний**.

Заходи для запобігання та мінімізації впливу ризику ліквідності

- збалансованість активів за строками реалізації з зобов'язаннями за строками погашення
- утримання певного обсягу активів в ліквідній формі
- встановлення внутрішнього обмеження обсягу залучених коштів для фінансування діяльності
- збалансування вхідних та вихідних грошових потоків
- планування поточної ліквідності

Розрахунок впливу зміни процентної ставки з використанням методу ефективного відсотку за фінансовими активами та зобов'язаннями не розраховувався, так як ефективна ставка відсотка дорівнює номінальній ставці, тобто тій, що визначена договором.

тис.грн.

Фінансові активи, тис.грн.	Станом на 31.12.2017р.			Станом на 31.12.2018р.			Станом на 31.12.2019р.		
	менше 1 року	від 1 до 2 років	від 2 до 5 років	менше 1 року	від 1 до 2 років	від 2 до 5 років	менше 1 року	від 1 до 2 років	від 2 до 5 років
Грошові кошти	1085	-	-	1717	-	-	1903	-	-
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	429	-	-	185	-	-	153	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	24124	-	-	5545	25774	-	20585	19117	-
З нарахованих доходів	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Станом на 31.12.2017р.			Станом на 31.12.2018р.			Станом на 31.12.2019р.		
Фінансові зобов'язання, тис.грн.	менше 1 року	від 1 до 2 років	від 2 до 5 років	менше 1 року	від 1 до 2 років	від 2 до 5 років	менше 1 року	від 1 до 2 років	від 2 до 5 років
Кредиторська заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	-	7440	-	-	13158	-	-	15239	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	289	-	-	242	-	-	276	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунки з оплати праці	7	-	-	12	-	-	8	-	-
Поточні забезпечення	24	-	-	30	-	-	32	-	-
Кредити	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Інші поточні зобов'язання	16003			12330			15209	-	-

Аналіз фінансових активів та фінансових зобов'язань:

тис.грн.

Вид фінансового активу	Звітні дані до Нацфінпослуг	Станом на 31.12.2017	Станом на 31.12.2018	Станом на 31.12.2019
Грошові кошти та їх еквіваленти	Строка 080 додатку 3	580	888	976
Фінансові інвестиції	Строка 060 додатку 2	505	829	925
Кредити, надані членам кредитної спілки	Строка 010 додатку 2	22554	33808	44505
Проценти по кредитах	Строка 020 додатку 2	1578	1689	1698
Разом грошовий потік		28217	37214	48104
Вид фінансового зобов'язання	Звітні дані до Нацфінпослуг			
Внески (вклади) на депозитні рахунки	Строка 120 додатку 2	7543	13571	15631
Проценти за внесками (вкладами) на депозитні рахунки	Строка 150 додатку 2	410	822	708
Проценти нараховані на додаткові пайові внески	Строка 154 додатку 2	1679	1296	1439
Зобов'язання перед юридичними особами	Строка 140 додатку 2	-	-	-
Усього потенційних майбутніх виплат		9632	15689	17778
Нормативи ліквідності кредитної спілки станом на 31.12.2019р.				
4.1.1. Миттєва ліквідність				
Норматив миттєвої ліквідності визначається як співвідношення суми грошових коштів у касі та на поточних рахунках у банках до суми внесків (вкладів) членів кредитної спілки на депозитні рахунки до запитання. Нормативне значення складає не менше ніж 10-12%. Фактичне значення складає 100%.				
4.2.1. Короткострокова ліквідність				
Норматив короткострокової ліквідності визначається як співвідношення ліквідних активів з початковим терміном погашення до одного року до короткострокових зобов'язань з початковим терміном погашення до одного року. Початковим терміном погашення вважається строк, на який укладався відповідний договір до внесення будь-яких змін та доповнень до нього. Нормативне значення складає не менше ніж 100%, фактичне значення складає 437,35%.				

Деталізація інформації щодо кредитного ризику та розрахунки нормативів якості активів

Інформація, що розкривається	Опис
Максимальний рівень кредитного ризику	Під максимальним рівнем кредитного ризику кредитна спілка визначає розмір кредитного портфеля з врахуванням сформованого резерву покриття втрат від неперверених позичок, що станом на 31.12.2019 р. складає 40224 тис.грн.
Опис застави, утримуваної як забезпечення, та інших посилень кредиту, а також їхнього фінансового впливу	Кредитна спілка надає кредити своїм членам під заставу рухомого та нерухомого майна, а також активно використовує такий вид забезпечення, як іпотека.
Інформація про кредитну якість фінансових активів, які не є ані простроченими, ані знеціненими	Станом на 31 грудня 2019 року кредитна спілка має 40224 тис. грн. фінансових активів, які не є ані простроченими, ані знеціненими. Кредитна спілка, відповідно до Положення про фінансові послуги, здійснює постійний моніторинг кредитного портфеля, підтримує зв'язок із позичальниками нагадує про необхідність здійснення чергового платежу, що позитивно впливає на якість кредитного портфеля.

Фінансові активи, які є або простроченими, або знеціненими	Станом на 31 грудня 2019 року кредитна спілка має прострочених кредитів на суму 4281 тис. грн., в тому числі прострочені 31-90 днів 1350 тис. грн., 91-180 днів 2053 тис. грн., 181-365 днів 286 тис. грн. та більше 365 днів 591 тис. грн.
Застава та інші отримані посилення кредиту	Станом на 31.12.2019р. кредитний портфель становить 44505 тис. грн. З них 44065 тис. грн. забезпечені договором іпотеки.
Розрахунок нормативів якості активів	
3.1. Проблемні кредити до кредитів	Відношення загальної суми заборгованості за простроченими, неповерненими, безнадійними та продовженими (продлонгованими) кредитами, не перекритої сформованим резервом забезпечення покриття втрат від неповернених позичок, до загальної суми заборгованості за наданими кредитами для кредитних спілок, окрім об'єднаних кредитних спілок. Нормативне значення цього нормативу не більше ніж від 7% . Фактичне значення нормативу 2,32 %

Пояснювальна інформація
по Звітних даних кредитної спілки станом на 31.12.2019р.

Додаток 3 «Звітні дані про склад активів та пасивів кредитної спілки

Розшифровка рядків «010,021,050» (стовпець 4) Додатку 3 «Звітні дані про склад активів та пасивів кредитної спілки» за 2019р.

Продуктивні активи:

До продуктивних активів кредитна спілка відносить:

рядок 010 стовпець 4 - 44 504 512,99 грн. кредити надані членам спілки

рядок 021 стовпець 4 – 4 280 990,71 грн. резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок сформований відповідно до Розпорядження № 7.

рядок 050 стовпець 4 – 925000,00 грн. фінансові інвестиції (кошти розміщені на депозитному рахунку в банку).

рядок 070 стовпець 4 - 41 148 522,28 грн. усього продуктивних активів (р. 010 - р. 021 +р.50)

Назва	рахунок	Сума, стовпець 3 (на початок року)	Сума, стовпець 4 (кінець року)
Кредити надані членам кредитної спілки	376	33 807 999,92	44 504 512,99
резерв забезпечення покриття втрат від неповернених позичок	381	2 829 997,34	4 280 990,71
Фінансові інвестиції (кошти розміщені на депозитному рахунку в банку.	352-20	829 000,00	925 000,00
Всього		31 807 002,58	41 148 522,28

Розшифровка рядка 130 (стовпець 3) та (стовпець 4) Додатку 3 «Звітні дані про склад активів та пасивів кредитної спілки» за 2019р.

Інші непродуктивні активи:

Назва	Рахунок	Сума, стовпець 3 (на початок року)	Сума, стовпець 4 (кінець року)
Розрахунки з іншими дебіторами (судові витрати по боржниках, які в майбутньому будуть стягнуті)	377	169 754,04	159 629,09
Розрахунки з вітчизняними постачальниками (Оплачені, але не отримані послуги за товари, роботи, послуги, а саме – оренда, реклама, розробка сайту, юридичні та консультаційні послуги, передплата за періодичне видання)	631	185 473,85	153 703,95

Інша дебіторська заборгованість (Нерухоме житлове майно загальною площею 69,1 кв.м., житлова площа 41,7 кв.м. згідно звіту про оцінку майна від 24 березня 2017р.	377-10	1200 000,00	1200 000,00
Залишок дебіторської заборгованості згідно Протоколу №456437 електронних торгів	377-10		350000,00
Всього		41212387,73	1 863 333,04

Розшифровка рядка 120,132 (стовпець 3) та (стовпець 4) Додатку 3 «Звітні дані про склад активів та пасивів кредитної спілки» за 2019р.

Резерв забезпечення покриття втрат від неповернених кредитів (безнадійні кредити), наданих членам кредитної спілки

Рядок 120 – 0,00 грн. кредитна спілка не формувала резерву забезпечення покриття втрат від неповернених кредитів (безнадійні кредити), наданих членам кредитної спілки у зв'язку з відсутністю безнадійних кредитів.

Рядок 132 – 0,00 грн. резерв сумнівних боргів, який відображається у звітних даних не формувався.

Розшифровка рядка 170, 250 (стовпець 4) Додатку 3 «Звітні дані про склад активів та пасивів кредитної спілки» за 2019р.

Зобов'язання:

Рядок 170 - 15 631 097,00грн. внески (вклади) на депозитні рахунки членів кредитної спілки, на які нараховуються відсотки

Рядок 220 Нарахована заробітна плата та обов'язкові платежі **9140,88 грн.**

Рядок 230 інші зобов'язання, на які не нараховуються проценти, а саме:

708 371,62 грн. – відсотки нараховані, але не сплачені на депозитні внески;

1 438 517,46 грн. – нараховані відсотки на додаткові пайові внески. (Згідно рішення Загальних Зборів кредитна спілка щоквартально розподіляє частину доходу між членами кредитної спілки, які мають додаткові пайові внески.)

275 261,80 - податки, які будуть сплачені у січні 2020року.

15 189,10грн. – інші зобов'язання.

542,00 грн. – розрахунки з особами, що припинили членство.

0,54 грн. – зобов'язання перед підзвітними працівниками

Загальна сума зобов'язань, на які не нараховуються відсотки становить – 2 447 023,40грн.

Додаток 4 « Звітні дані про доходи та витрати кредитної спілки»

Розшифровка рядка 110 (стовпець 4) за 2019р.

Рядок 110 - 1 941 395,67 грн. інші непроцентні доходи, а саме:

1400220,21 грн.- зменшення резерву забезпечення покриття втрат від неповернених позичок

519736,12 грн. – дохід отриманий від продажу необоротних активів.

14970,07 грн. – дохід отриманий від продажу основного засобу.

6469,27 грн. – дохід від раніше списаного активу (резерв на відпустки)

Додаток 9 Інформація щодо здійснення кредитними спілками операцій із внесками (вкладами) членів кредитної спілки на депозитні рахунки.

Рядки 010, 020, графа 5 та 6 дорівнюють нулю у зв'язку з відсутністю таких зобов'язань.

11. Відсоткові ставки по кредитах, наданих членам спілки, та по депозитних внесках членів кредитної спілки

Відсоткові ставки по депозитних внесках нараховуються відповідно рішення Спостережної Ради (протокол №13 від 29 червня 2017р.).

Відсоткові ставки по кредитах наданих членам спілки нараховуються на підставі рішення Спостережної Ради (протокол №13 від 29.06.2017р.,протокол №17 від 21.08.2017р., протокол № 20 від 20.09.2017р.).

12. Операції з пов'язаними особами

Відповідно до МСБО 24, кредитна спілка розкриває інформацію щодо пов'язаних осіб (сторін). Коло пов'язаних осіб кредитна спілка визначає у відповідності до ЗУ «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг». Таким чином, до пов'язаних осіб кредитна спілка відносить: працівників, членів правління та членів спостережної ради як провідний управлінський персонал у розумінні МСБО 24; внутрішнього аудитора (аудиторів) та членів сімей членів правління, спостережної ради та внутрішнього аудитора (аудиторів) як групу інших пов'язаних сторін.

Розкриття інформації щодо операцій із пов'язаними особами, відповідно до МСБО 24, наведено в таблиці нижче:

Інформація, що розкривається у відповідності до МСБО 24	Провідний управлінський персонал тис. грн. станом на 01.01.2018р.	Провідний управлінський персонал тис. грн. станом на 31.12.2018р.	Провідний управлінський персонал тис. грн. Станом на 31.12.2019р.	Група інших пов'язаних сторін тис. грн. станом на 01.01.2018р.	Група інших пов'язаних сторін тис. грн. станом на 31.12.2018р.	Група інших пов'язаних сторін тис. грн. станом на 31.12.2019р.
Виплати працівникам	204	286	431	7	12	14
Довгострокова дебіторська заборгованість (з рядка 1040 Балансу (Звіт про фінансовий стан)) на кінець періоду	-	263	311	-	-	-
Поточна дебіторська заборгованість за амортизованою вартістю (з рядка 1155 Балансу (Звіт про фінансовий стан)) на кінець періоду-	875	-	-	-	-	-
Довгострокові фінансові зобов'язання (з рядка 1515 Балансу (Звіт про фінансовий стан)) на кінець періоду	4525	879	3954	-	-	-
Інші поточні зобов'язання (з рядка 1690 Балансу (Звіт про фінансовий стан)) на кінець періоду	-	-	4926	-	-	-

Наведені нижче фізичні особи являють собою пов'язані сторони для Кредитної спілки:

Пов'язана сторона	Характер взаємовідносин	Наявність контролю
Уварова Юлія Володимирівна Шатило Геннадій Миколайович	Голова Спостережної Ради Заступник голови Спостережної Ради	можливість здійснювати вплив на управління та/або діяльність кредитної спілки
Абрамський Микола Володимирович	Голова правління Заступник голови кредитного комітету	
Свиридовська Віра Іванівна	Головний бухгалтер, секретар правління	
Москаленко Сергій Миколайович Тростянська Ірина Володимирівна	Внутрішній аудитор Член Ревізійної комісії	

Огородник Костянтин Ярославович Бровченко Ілона Анатоліївна Абрамська Людмила Юріївна Медведь Тетяна Юріївна Росторгуєв Володимир Васильович Грушинський Віталій Анатолійович Ступак Валерія Костянтинівна Росторгуєва Надія Андріївна	Член правління Член кредитного комітету Секретар Спостережної Ради Голова Кредитного комітету Секретар Ревізійної комісії Голова Ревізійної комісії Член Спостережної Ради Член Спостережної Ради	
---	--	--

За 12 місяців 2019 року Кредитна спілка мала такі операції з пов'язаними сторонами:

Пов'язана сторона	Вид розрахунків	12 місяців 2019р, тис.грн.
Абрамський М.В.	Цільовий внесок у додатковий капітал	Внесено 6023 тис.грн. виплачено 2553 тис.грн.
Абрамський М.В.	Внесок у додатковий пайовий капітал	Внесено 5937 тис.грн., виплачено 3633 тис.грн.
Абрамський М.В.	Депозитні внески	Внесено 155 тис.грн. виплачено 155 тис.грн.
Уварова Ю.В.	Цільовий внесок у додатковий капітал	Внесено 2054 тис.грн. виплачено 1275 тис.грн.
Тростянська І.В.	Депозитні внески	Внесено 78 тис.грн., виплачено 0 тис.грн.
Огородник К.Я.	Видача кредиту, погашення по кредиту	Видано 162 тис.грн. погашено 241 тис.грн.
Огородник К.Я.	Внесок у додатковий пайовий капітал	Внесено 270 тис.грн., виплачено 0 тис.грн.
Бровченко І.А.	Депозитні внески	Внесено 20 тис.грн. виплачено 231 тис.грн.
Бровченко І.А.	Внесок у додатковий пайовий капітал	Внесено 360 тис.грн., виплачено 117 тис.грн.
Абрамська Л.Ю.	Цільовий внесок в додатковий капітал	Внесено 0 тис.грн. Видано 276 тис.грн.
Росторгуєв В.В.	Цільовий внесок в додатковий капітал	Внесено 250 тис.грн. виплачено 0 тис.грн.
Грушинський В.А.	Видача кредиту, погашення по кредиту	Видано 291 тис.грн. погашено 58 тис.грн.
Грушинський В.А.	Депозитні внески	Внесено 50 тис.грн. виплачено 0 тис.грн.
Росторгуєва Н.А.	Цільовий внесок в додатковий капітал	Видано 0 тис.грн. погашено 54 тис.грн.

Протягом звітної періоду керівництву Кредитної спілки нараховувалася та виплачувалася заробітна плата відповідно до встановленої системи оплати праці. Сума нарахованої заробітної плати за 12 місяців 2019 року управлінському персоналу та внутрішньому аудитору становить 444 тис. грн. Заборгованості на кінець звітної періоду по заробітній платі немає. Компенсації, бонуси та інші додаткові виплати керівництву не здійснювалися.

13. Умовні зобов'язання та умовні активи

Станом на 31.12.2019 р. кредитна спілка не ідентифікує умовних зобов'язань та умовних активів у розумінні МСБО 37.

14. Оренда

Кредитною спілкою укладено договір операційної оренди офісного приміщення з ФОП В'юн В.В.

1. Договір оренди приміщення № Б\Н від 30 березня 2018р. Дата закінчення – 30.03.2020р.

2. Договір оренди приміщення № Б\Н від 21 листопада 2018р. Дата закінчення – 21.11.2020р.

Вартість орендованого приміщення зазначається в договорі оренди. Надане кредитній спілці в оперативну оренду приміщення використовується для власних господарських потреб. Орендні платежі орендодавцю щомісячно нараховуються та відображаються у складі адміністративних витрат.

15. Зміни облікової політики

Фінансова звітність кредитної спілки за 12 місяців 2019 року представлена за звітною політикою у відповідності з МСФЗ. Змін в обліковій політиці не було.

16. Операційні сегменти

В силу специфіки діяльності кредитної спілки господарчо-галузеві та географічні сегменти не виділені так як діяльність Кредитної спілки у звітному періоді здійснювалася в одному операційному сегменті. Таким чином у звітному році доля сегментів в сукупних доходах та витратах була 100%.

17. Події після дати балансу

Датою затвердження фінансової звітності кредитна спілка визначає 27.01.2020р. Це дата розгляду та затвердження фінансової звітності спостережною радою до подання регулятору та публікації, що в розумінні МСБО 10 є датою затвердження до випуску.

З 01.01.2020р. по 27.01.2020 р. кредитна спілка не ідентифікувала подій, які б вимагали коригування після звітного періоду та які не вимагають коригування після звітного періоду в розумінні МСБО 10.

18. Затвердження фінансових звітів

Ці фінансові звіти затверджені та допущені до публікації Головою Правління 27.01.2020р.

Голова Правління

Абрамський Микола Володимирович

Головний бухгалтер

Свиридовська Віра Іванівна